

הכנסת החמש-עשרה

נוסח לא מתוקן

מושב שלישי

פרוטוקול מס' 15

מישיבת הוועדה המשותפת כלכלה – חוקה

מיום רביעי כ"ג באייר התשס"א (16 במאי 2001), שעה: 9:00

נכחו:

חברי הוועדה:

אברהם פורז - היו"ר
יגאל ביבי
יצחק גאגולה
יצחק וקנין
משה גפני
איתן כבל
נעמי חזן
מרינה סולודקין
אחמד טיבי
זאב בויס

מוזמנים:

עו"ד טנה שפניץ - משנה ליועץ המשפטי לממשלה
לימור ברוכים - משרד המשפטים
עו"ד דלית דרור - משרד המשפטים
עו"ד אלן זיסבלט - משרד המשפטים
עו"ד ליהי פלדמן - משרד המשפטים
עו"ד רגין יהודה כלף - משרד האוצר
עו"ד ורדה לוסטהויז - משנה ליועץ המשפטי, בנק ישראל
עו"ד דרור שטרומ - הרשות להגבלים עסקיים
עידית פרוים - הרשות להגבלים עסקיים
עו"ד יוסף אריה - בנק הפועלים
עו"ד חנה הופנונג - בנק דיסקונט
פרדי וידר - מנכ"ל איגוד הבנקים
עו"ד מיקי טמיר - בנק לאומי
עו"ד דן קרני - בנק בינלאומי
מרדכי אוזן - יו"ר התאחדות הסוחרים
יאיר קורח - התאחדות הסוחרים
עו"ד בתיה מילר - רשות להגנת הצרכן
גלית אבישי - מנכ"ל המועצה הישראלית לצרכנות
גיורא מיוחס - נציג טראנס יוניון ארה"ב
דן אבנון - מייצג את טרנס יוניון
אמנון אלטמן - יו"ר ביזנס דאטה ישראל
משה ברדוגו - מנכ"ל אגף מידע עסקי דן אנד ברדסטריט
חזקיה ישראל - התאחדות התעשיינים
משה וילשנסקי
אריק דייויס

אתי בנדלר : יועצת משפטית:

לאה ורון : מנהלת הוועדה:

אושרה עצידה : קצרנית:

הצעת חוק שירותי נתוני אשראי, התשנ"ח- 1997

סדר היום:

הצעת חוק שירותי נתוני אשראי, התשנ"ח – 1997

היו"ר אברהם פורז:

בוקר טוב, אני פותח את ישיבת הוועדה. כפי שזכור לכם, בישיבה הקודמת של הוועדה שהתקיימה לפני הפגרה התבקשה הממשלה החדשה לחוות את דעתה בקשר להצעת החוק, על מנת שאנחנו נבדוק האם השתנה משהו באותה עמדה שהובעה בשעתו על ידי הממשלה הקודמת. לפי המידע הנמצא ברשותי, הממשלה החדשה, קרי ועדת השרים לענייני חקיקה, החליטה להיצמד להחלטות של הממשלה הקודמת. היה על זה ערעור בפני מליאת הממשלה והוא נדון ביום ראשון האחרון. הבנתי שלא התקבלה החלטה והוחלט שהחלטה תתקבל ביום ראשון הקרוב. בינתיים, תהיה הידברות בין הגורמים השונים במטרה להגיע להבנה. כפי שהוסבר לי על ידי הממונה על ההגבלים, המתנגדים הביעו נכונות שיהיה איסוף, אבל שלב מסירת המידע יהיה מותנה בהסכמתו של האיש שלגביו מסרו את המידע הזה.

עו"ד טנה שפניץ:

אני לא יודעת על זה שהגורמים הסכימו או לא הסכימו. מי שאמר היה השר דהן והוא הסכים לשקול ולבדוק את זה. לי לא ידוע שהוא הסכים. אין לי שום מידע יותר קונקרטי. היה דיון בממשלה ונשמעו הדעות. אגב כך עלתה הצעה שאומרת תהיה באמת ברירת המחדל שאוספים אלא אם מודיעים לרשם שלא אוספים, זה לעניין האיסוף. אולם לעניין המסירה יצטרכו את האישור הספציפי. האישור הספציפי שיינתן לפני כל עיסקה על ידי בעל הרישיון, הוא עניין מאוד מאוד קשה משום שהוא יצטרך כל פעם לפנות ללקוח ולשאול אותו האם הוא מסכים, כן או לא. עלתה לחלופין ההצעה שההסכמה הזו תתקבל על ידי מי שמבקש לקבל את המידע, מי שרוצה לתת את האשראי. אנחנו העברנו את ההצעה הזו לגורמים שמתכוונים אולי להפעיל שירות כזה, והתברר לנו שאם אנחנו צריכים לצאת מהמערכת האלקטרונית ובעל הרישיון צריך עכשיו לנהל מערכת ידנית עם מי שמתכוון לתת את האשראי ולקבל ממנו או פקסים או ניירות בכתב שהאיש במקום ההוא הסכים למתן המידע, אז זה שירות מסוג אחר. זה לא שירות מסוג און-ליין שאתה שואל ואתה מקבל את המידע, אלא יש איזשהי עצירה לעניין המידע החיובי או השלילי. צריך לצאת מהמערכת וצריך להפעיל אנשים. יש צורך בפקסים ובטלפונים פנויים, וצריך גם לאסוף את כל הניירות האלה. יש הצעה עוד יותר מרחיקת לכת שזה יהיה אצל מי שרוצה לתת את האשראי. רק הוא זה שצריך לוודא את ההסכמה ובוזה גמרנו.

נראה לי שזה לפחות לא בכוונת מי שהיה מוטרד והיה רוצה שאנחנו נוודא באמת שיש הסכמה אמיתית ברגע של המסירה. משום שאותו אחד שרוצה לקבל עכשיו עשרה צ'קים דחויים, אם אני כמשרד המשפטים צריכה לסמוך על זה שאותו בעל חנות כן קיבל הסכמה או לא קיבל, ואם אחר כך הוא ישלח את זה, זה דבר שלא ניתן לפיקוח. נאמר שבארצות הברית נעשים כך הדברים. אנחנו הרי התרחקנו מהעניין הזה של להשוות את עצמנו לחו"ל. בארצות הברית אין עליו איסור מסירה אם אין הסכמה. ליתר ביטחון, הוא מוודא גם שהאיש ההוא קיבל הסכמה, אבל זה לא תנאי להפעלת החוק. מה עוד, שהם כבר מפתחים את זה הרבה שנים. יש להם את כוח האדם. כשמפתחים מערכת אלקטרונית, פתאום לצאת החוצה ולעשות פתקאות הלוך וחזור, נראה לי קצת בעייתי. אני כמשרד משפטים, בכלל לא בטוחה שאנחנו מוכנים ללכת להצעה הזו אחרי שבדקנו.

היו"ר אברהם פורז:

חבריי חברי הכנסת, כדי להפיג לכם את המתח אני רוצה לומר שאנחנו נחכה להחלטת הממשלה לגבי הסעיף מסירת מידע חיובי. לא שהיא מנחמת אותנו, אבל אני חושב שאם חיכינו עד עכשיו, אז כדאי שנחכה עוד מספר ימים. כבר קבועה לנו ישיבה ביום שלישי הבא ב- 9:00 בבוקר. לכל מי שיש עניין בנקודה הזו אני רוצה לומר לו כי היום לא תיפול הכרעה בעניין הזה. מצד שני, יש לנו כאן הרבה מאוד סעיפים שבאופן פורמלי טרם עברו אישור. הם לא במחלוקת, לפחות בעבר לא הייתה מחלוקת שצריך לאפשר לעשות את ההעברות האלה, לפחות את המידע השלילי. זאת אומר, פשיטת רגל, ציקים חוזרים וכל ההרשעות הקודמות מהסוג הזה.

עו"ד טנה שפניץ :

אגב הניסוח עלו לנו כמה בעיות ואנחנו רוצים להפנות את תשומת לב הוועדה.

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו עוברים עכשיו לאישור הסעיפים. אני אקרא את הסעיפים בקצרה ואם למישהו מחברי הכנסת יש הערה, אנחנו נשמע אותה.

הסעיף הראשון הוא סעיף ההגדרות. יש בו הגדרות של "בעל רישיון", "דו"ח אשראי", "הרשם", "הוועדה", "חוק הגנת הפרטיות", "חוק העונשין", "חוק צ'קים ללא כיסוי", "לקוח", "מנהל השירות", "מנפיק כרטיס חיוב", "מקור מוסמך".

עו"ד ליהי פלדמן :

יש לנו שינוי בהגדרת "מקור מוסמך". אנחנו הוספנו קריטריון בהגדרת מי מקיים את הוראות הרשומה המוסדית כאחד התנאים לבחון האם הוא יכול להוות מקור מוסמך, שעל פיו בעל רישיון נוכח על סמך חוות דעת של גורם מקצועי שרשומות עשויות להוות רשומה מוסדית. הניסוח הקודם היה בלי הגורם המקצועי ולא היה שום קריטריון ברור לפעול על פיו.

עו"ד טנה שפניץ :

זה נותן טיפה יותר. לא שזה פותר ממש את הבעיה.

היו"ר אברהם פורז :

אני נגד חקיקה שהיא לא ברורה. מה זה גורם מקצועי אם אתם לא מגדירים? אולי בזה אני גם מקטין את האחריות כי הוא יכול לומר: אני התייעצתי במישהו, וכך אני מקטין לו את האחריות. למה? בוא נוריד את מילים: על סמך חוות דעת גורם מקצועי. אם אנחנו אומרים שבעל רישיון נוכח שהרשומות המוסדיות הן רשומות שלגביהן מתקיימים התנאים, עליו הנטל. אם הוא לא עמד בזה אז הוא הפר את החוק.

אתי בנדלר :

סעיף (2) צריך להסתיים במילים: באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

היו"ר אברהם פורז :

האם זה ברור שהוא מעת לעת רשאי לשנות?

אתי בנדלר :

זה ברור.

עו"ד טנה שפניץ :

אולי אנחנו נסיף עוד משהו לעניין ההצמדה.

היו"ר אברהם פורז :

אל תעשו הצמדה. בואו נעזוב את זה כרגע.

(קורא את הגדרת "מרשם" ואת הגדרת "נתוני אשראי").

דן אבנון :

אני רוצה להעיר הערה לגבי הגדרת הסעיף השני: "נתונים בדבר מתן אשראי ללקוח".
אולי אפשר להוסיף את המילה ופירעונו, כי אנחנו מדברים לא רק על זה שאדם קיבל אשראי, אלא
שהוא פרע או לא פרע. יכולה להיות פרשנות שתגיד רק עצם זה שנתת אשראי.

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו נכתוב: נתונים בדבר מתן אשראי ללקוח, לרבות פירעונו ככל שיהיה מידע חיובי.

אתי בנדלר :

אדוני היושב ראש, לא מדובר כאן בעניין סמנטי.

עו"ד אלן זיסבלט :

נניח שלקחתי הלוואה ולא שילמתי במשך חודש אחד או שבועיים. קודם כל, יש את
המידע השלילי. אם אני לא עמדתי בהתחייבויות שלי לפרוע את החובות אז זה כבר הוכחה שאני
לא עומד בהתחייבות הזו. למעשה, אנחנו מדברים על כך שהוא קיבל הלוואה ולא מעבר לזה.

היו"ר אברהם פורז :

אני רוצה לדעת שהוא לקח ופרע. אפשר למסור מידע אם הוא שילם בזמן או שילם אחרי
שנעלו לו את העסק.

עו"ד טנה שפניץ :

הנושא הוא מי יעדכן? האם הוא ישלח הודעה לבעל הרישיון ויאמר לו: פרעתי, ובעל
הרישיון ירשום עכשיו פרעתי. הבנק יצטרך לעקוב ולראות כאשר ההלוואה כבר נכנסה לעו"ש מתי
הוא פרע ויוכל לדווח: "המשביר" יצטרך לדעת מתי הוא מדווח? האם הוא כן ידווח שהוא פרע או
לא פרע. זה בלתי אפשרי לעקוב אחרי זה.

עו"ד אלן זיסבלט :

ואם זה לא מופיע זה סימן שהוא לא פרע?

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו דיברנו על זה בשתי סקלות נפרדות. הסקאלה הראשונה הייתה האם בנק חייב
לעדכן את הנתונים כל הזמן? האם הבנק חייב להזרים את הנתונים מיוזמתו כל הזמן? אנחנו
אמרנו: לא ושנחנו משחררים אותו מהחובה הזו. מצד שני, נניח שהחברה שאוספת את הנתונים
הגיעה להסכמה עם הבנק לפיה הבנק גם יאמר לה האם החוב נגבה באמצעי אכיפה או שהוא נפרע
במועדו. היא יכולה להגיע לנתון הזה ולהגיד למישהו שיש שני מצבים. מצב אחד, פרעת את כל
התשלומים עד האחרון שבהם, גם השני פרע, אלא שהוא פרע אותם לאחר שעיקלו לו את הבית
ולאחר שהוציאו לו את הנשמה.

עו"ד טנה שפניץ :

נניח ולי אין בנק קואופרטיבי שכזה.

היו"ר אברהם פורז :

אז תעדכני את האינפורמציה בעצמך. אני לא מטיל על בנק חובה לעדכן.

עודד שטרום :

אבל נניח ויש מידע שפרעתי את ההלוואות במועדם כדיוקן, מה הבעיה?

אתי בנדלר :

ונניח שלא פרעת את זה במועד אבל בסופו של דבר פרעת, אז יהיה כתוב שהיו לך שלושה איחורים בתשלומים. על ידי המידע החיובי אתה נותן מידע שלילי שאתה לא מוכן לכלול אותו במסגרת המידע השלילי.

היו"ר אברהם פורז :

אני כן מוכן לכלול אותו.

אתי בנדלר :

לא.

עו"ד דרור שטרומ :

אם יש הלוואות שעמדו בהן במועדן כדיוקן, אז זה נתון חיובי שאפשר לכלול אותו. אני לא מבין למה למנוע את האפשרות הזו?

עו"ד טנה שפניץ :

דרור, מי ידווח על זה?

היו"ר אברהם פורז :

אני הולך לדלג על הסעיף הזה, אבל אני רוצה לומר לכם את דעתי שהתגבשה לאחר אין ספור ישיבות. אנחנו אמרנו שאנחנו עושים דבר שלא עושים במדינות אחרות. אנחנו מחייבים את הבנקים למסור מידע, ואז נשמעה הטענה שהבנק לא בנוי להכניס כל הזמן און לייך את מועדי פירעון הלוואות, אם פרעו או לא פרעו, אם היה עיקול. אבל נניח לרגע שאחת מהחברות האלה מגיעה להסכמה עם אחד הבנקים, ואיך שהוא התגלגלה לידיה אינפורמציה, והיא גם יכולה לומר האם הלוואה שנלקחה גם נפרעה במועדה או שהיא נפרעה באמצעי אכיפה. מה הפסול למסור את זה?

עו"ד אלן זיסבלט :

אני רוצה להסביר לך מדוע לא כדאי לעשות זאת, משום שבנק אחד כן יעשה את זה ואילו הבנק השני לא יעשה את זה. לקוח שהבנק שלו לא מוכן להגיד, אז ההבנה של מי שקורא את הדו"ח הוא שההוא שילם את החוב בזמן ואילו השני כנראה לא שילם. זה לא מדויק, זה מטעה. נניח שאחד שילם בטעות שבוע לאחר הזמן, אז הבנק לא יכול לומר שאותו אדם שילם בדיוק במועד.

עו"ד טנה שפניץ :

חבר הכנסת פורז, אתה עושה נזק להרבה מאוד אנשים.

היו"ר אברהם פורז :

שום נזק. תחליטו שאתם לא רוצים מידע חיובי, אני מבין. זה הבה נתחכמה.

עו"ד אלן זיסבלט :

מר פורז, בגלל הבעיות האלה יש אצלנו שתי קטגוריות של לקוחות. יש אחד שמקבל את האשראי ולא עושה בעיות, ויש אחד שלא משלם בזמן.

היו"ר אברהם פורז :

אני מבקש מהגברת בנדלר שככל שהוועדה תחליט שהיא רוצה מידע חיובי, אז גם המילה פירעונו תיכנס. אם היא תחליט שלא רוצים מידע חיובי, המילה פירעונו תרד ממילא.

עו"ד טנה שפניץ :

אנחנו כמשרד משפטים רושמים הסתייגות בקטע הזה, כי אתה עושה נזק. אם יורידו מידע חיובי בכלל, אין לי בעיה.

היו"ר אברהם פורז :

אם אתם רוצים לרשום הסתייגות, תרשמו.

משה גפני :

אדוני היושב ראש, אני מבקש התייעצות סיעתית לגבי ההצבעות.

היו"ר אברהם פורז :

נערתתי לבקשתך, ההצבעות יהיו ביום שלישי הבא.

משה גפני :

לגבי כל הסעיפים.

היו"ר אברהם פורז :

אתה רוצה על הכל התייעצות סיעתית?

משה גפני :

כן. אחרי שאמרת שאתה נעתר לבקשתי, אדם לא חוזר בו מדבריו.

היו"ר אברהם פורז :

לא, לא. חבר הכנסת גפני, מאחר ואני לא רוצה ששוב נטריח את כל האנשים האלה לחינם, תקשיב למה שאני אומר לך. יש רק נושא אחד ששנוי במחלוקת. הנושא הזה ידון במיוחד בשבוע הבא. אם אתה מבקש התייעצות סיעתית לגבי הנושאים האחרים, אני אקבע את ההצבעות עוד היום בשלב יותר מאוחר. יש בהצעת החוק המון סעיפים טכניים ואני לא רוצה לעכב את הצעת החוק. אני לא רוצה לבזבז את הזמן של כל הנוכחים פה.

משה גפני :

אבל לא צריך להביא את כל האנשים להצבעות. אני מבקש זאת על פי בקשה של חבר הכנסת רביץ שנמצא בשליחות בינלאומית ברוסיה.

אתי בנדלר :

חבר הכנסת גפני, שתי הבקשות לתיקונים בנושא אחד של חבר הכנסת רביץ רשומות בפניי והתכוונתי להעלות אותן.

היו"ר אברהם פורז :

אם חבר הכנסת רביץ ירצה לעורר בשבוע הבא מחדש נושא באחד מהנושאים שאינם שנויים במחלוקת, אני אתן לו לפתוח את הנושא.

משה גפני :

הסיכום הוא כזה, לגבי הנושאים שלא שנויים במחלוקת אז מה שאתה מצביע, בסדר. לגבי הנושאים האחרים, אף על פי שהצבעת אם חבר הכנסת רביץ יגיד שהוא רוצה לפתוח נושא מחדש זה יפתח מחדש. ישר כוח.

היו"ר אברהם פורז :

אני מודה לך.

(קורא את הגדרת "עוסק", "שירות נתוני אשראי")

יש פה סעיף חדש שנקרא "שירות מידע על עוסקים". זה נוגע להצעת החוק הפרטית שאני הגשתי שאומרת שאדם שיש לו פעילות עסקית והוא מנהל את הפעילות העסקית בשמו הפרטי ולא בשם תאגיד או חברה בע"מ, לגבי אותו חלק של הפעילות העסקית הוא ייחשב כמו תאגיד. אבל, זה לא יהיה לגמרי כמו תאגידים שלא צריך שום היתר, אלא מאחר ובכל זאת מדובר באנשים פרטיים, יצטרכו לקבל רישיון מאותו רשם, אבל זה רישיון אחר שהוא נפרד וזה ייקרא "שירות מידע על עוסקים", שפירושו, "איסוף, ניהול והחזקה של מידע על יחיד בפעילותו כעוסק בלבד, לצורך מסירה לאחר, כדרך עיסוק"

(קורא את הגדרת "רישיון", "רישיון שירות נתוני אשראי", "רישיון שירות מידע על עוסקים", "שליטה", "תאגיד בנקאי" ו"השר".)

בהסכמת חברי הכנסת אנחנו מאשרים את סעיף 1 סעיף ההגדרות, בכפוף למה שאמרנו לפי החלטת הממשלה.

אתי בנדלר :

מר פורז, סעיף 1 אושר, למעט ההגדרה לנתוני אשראי.

היו"ר אברהם פורז :

נכון.

אנחנו עוברים לפרק ב: רישוי שירות נתוני אשראי ושירות מידע על עסקים. (קורא את סעיף 2(א), (ב) ו-ג.)

סעיף (ג) הוא משום שפיצלנו שני רישיונות שונים. אנחנו בהסכמת החברים פה מציעים שניים.

בסעיף 3(א) נדמה לי שיש צורך בוותק של חמש שנים כדי להיות רשם נתוני אשראי ורשם שירות מידע על עוסקים. (קורא את סעיפים 3 (ב), (ג), (ד) ו-ה.). אנחנו משאירים את הסעיפים האלה.

עו"ד ליהי פלדמן :

סעיף (ד) תלוי בהחלטה על דיווח על מידע חיובי, הנוסח שמופיע בחוק, הנוסח של OPT OUT כפי שגובש אז. הרשימה הזו מותנת במה שיוחלט.

היו"ר אברהם פורז :

בסדר.

אתי בנדלר :

כפי שדיברתי עם הגברת שפניץ קודם, הכוונה היא שיוכלו להיות שני גופים שונים: אחד שמוסר נתוני אשראי ואחד שנותן מידע על עוסקים. זאת אומרת, ניתן לתת שני רישיונות לגוף אחד או רישיונות נפרדים.

היו"ר אברהם פורז :

כן, יכול להיות שיש מישהו שלא רוצה להתעסק בכל העניין של שירות נותני אשראי והוא רוצה רק להרחיב את פעילותו לגבי חברות. ירצו, ייקחו יותר מאחד. ירצו, ייקחו רק אחד.

דן אבנון :

אבל בסעיף ייחוד העיסוק אין את האוטומטי למי שמקבל את הרישיון לשירות נתוני אשראי, להיות גם בעל רישיון לתת מידע על עוסקים.

אתי בנדלר :

נכון, אני רשמתי זאת לפניי ואנחנו נגיע לזה.

היו"ר אברהם פורז :

אז אתה אומר זה צריך לכלול גם את זה, אבל ההוא יכול להיות גם חלק ממנו. יכול להיות, מה זה משנה? יהיו לך שני ניירות ואתה יכול לשים שתי מסגרות.

אתי בנדלר :

צריך להבהיר שלא יראו בזה פגיעה בייחוד העיסוק אם הוא עושה גם את זה.

היו"ר אברהם פורז :

כדי שיהיה ברור בפרוטוקול, אני אומר שכרגע סעיף 4 לא מופיע.

אתי בנדלר :

זה לפי סדר הסעיפים של הנוסח מה – 13 במאי 2001. לפי מספור של הסעיפים, הגם שהם לא עוקבים.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיף 5 (א) (1))

" (2) מבקש הרישיון המציא ערובה לפי סעיף 12 : "

נעמי חזן :

מה אומר סעיף 12?

היו"ר אברהם פורז :

לפי הוראות סעיף 12 זה נקבע מעת לעת.

נעמי חזן :

אני רוצה לדעת בכמה כסף מדובר.

אברהם פורז :

(קורא את סעיף 12 (א)). נושא הערובה עוד יגיע אלינו. זה באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

נעמי חזן :

צריך לדעת אם זה מאה שקל או מיליון.

היו"ר אברהם פורז :

לא נאשר מאה שקל.

נעמי חזן :

האם לא כדאי לשים שם סייג לגבי הגובה של הסכום? זה כמו במכירת חמץ בפסח, אם הדו"ח הוא מאה שקלים אז כדאי לעשות את זה.

היו"ר אברהם פורז :

גובה הערובה ותנאים נוספים יבואו לאישור הוועדה פה בבוא העת. אם תחשבי שהסכום לא מתאים נוכל אז להעיר.

אתי בנדלר :

אני מבקשת באופן פורמלי את האישור לסעיף 3.

עו"ד ליהי פלדמן :

סעיף 3 אושר.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיף 5(א)(3)). אני לא זוכר אם המנהל כלול פה?

עו"ד ליהי פלדמן :

למנהל יש סעיף אחר.

היו"ר אברהם פורז :

אני חושב שהניסוח של "הורשע בעבירה" הוא לא אלגנטי.

אתי בנדלר :

אני מבקשת להבהיר כי תמיד כאשר מאשרים את הסעיפים זה לא אומר שמאשרים את הניסוח.

היו"ר אברהם פורז :

לא הייתי שבספר החוקים יופיע סעיף שאומר: "הורשע בעבירה – לרבות מי שהוגש נגדו כתב אישום". אפשר לכתוב: מבקש הרישיון שלא הוגש נגדו כתב אישום. אתי, תכניסי את זה פנימה לא בסעיף ההגדרות. זה לא אסתטי.

(קורא את סעיף 5 (ב)). מי בית המשפט המוסמך? האם זה הב ג"ץ?

עו"ד ליהי פלדמן :

עכשיו זה יהיה בית המשפט המינהלי. זה יופיע בתוספת וייכנס לחוק בתי המשפט המינהליים.

היו"ר אברהם פורז :

האם את לא רוצה לעשות תיקון עקיף בחוק בתי המשפט המינהליים, להכניס את זה כבר ולגמור את הסיפור?

עו"ד ליהי פלדמן :

ההחלטה של מי שעוסק בבית הדין המינהלי אצלנו שהם לא עושים את זה. יש להם תוספת בחוק של כל החוקים שנכנסו יחד והם כל פעם מכניסים את התוספת, והחוק הזה ייכנס לתוספת.

היו"ר אברהם פורז :

טוב. סעיף 5 כמו שקראנו אותו אושר. אנחנו תכף נראה מה קורה בסעיף 6. אתם אומרים כי הוא עבר לפרק ג'. סעיף 7 – בקשה לרישיון. (קורא את סעיף 7(א)(1)).

נעמי חזן :

אני רוצה לדעת על מה מדובר כאן.

היו"ר אברהם פורז :

רוצים לדעת מה משלח ידו. תארי לעצמך שהוא כותב שמשלח ידו הוא שודד, אז הוא לא יקבל. האמת היא שאפשר היה לעשות את זה בתקנות, אבל לא חשוב.

(קורא את סעיף 7(א)(2), (ב)(ג)). אנחנו מאשרים את סעיף 7.

נעמי חזן :

לא, רגע, רגע.

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו עדיין לא מאשרים.

נעמי חזן :

אני רוצה לשאול עוד שאלה. אני לא אוהבת חקיקה מהסוג הזה של פרטים נוספים שייקבע השר. איפה הפיקוח על כזה דבר? הסעיף הזה אומר כמה דברים, משאיר אותו פתוח, ואז אני שואלת איזה פיקוח יש על מה שהשר ייקבע?

עו"ד טנה שפניץ :

א', האימון הכללי שרוחשים למי שמתקין את התקנות. ב', הבג"ץ. ג', ערעור לבית המשפט. ד', חלק מהדברים הם באישור הוועדה.

נעמי חזן :

למה לא כתוב איזה דברים הם באישור הוועדה?

אתי בנדלר :

זה כתוב בסוף. בסוף הצעת החוק יש סעיף שמדבר על התקנת תקנות ושם יש הפרדה איזה תקנות טעונות אישור ועדה ואילו תקנות לא טעונות אישור הוועדה. הרעיון המנחה הוא שבכל נושא מהותי או בנושא שיש לו השלכות כלשהן יהיה צורך באישור ועדה. נושאים שהם טכניים אפילו ברמה של סדרי דין לבית משפט לא יהיו טעונים את אישור הוועדה.

היו"ר אברהם פורז :

חברת הכנסת חזן, אני מציע שאנחנו לא נתעסק בפרטים הנוספים שייקבע, כי אחר כך זה יטיל עלינו עומס בלתי רגיל.

עו"ד טנה שפניץ :

לא כל דבר הכנסת חייבת להיכנס לתוכו. מה עוד שלעיתים אנחנו מחכים הרבה זמן.

היו"ר אברהם פורז :

חברת הכנסת חזן, כיושב ראש הוועדה אני יכול להגיד שהמגמה שמסתמנת לאחרונה בכנסת שכמעט כל התקנות הן באישור הוועדה, גורמת פה לעומס עצום של תקנות באין ספור נושאים שמחייבים אותנו לדון בהם, וביניהם נושאים טכניים, ובסוף אין לנו זמן לדברים רציניים שבחקיקה ראשית.

נעמי חזן :

מצד אחד, אני מסכימה איתך. מצד שני, אם אין פיקוח אז יש גם האפשרות של משטר בירוקרטי וגם מזה צריך להימנע.

היו"ר אברהם פורז :

לגבי פרטים נוספים שייקבע השר בבקשה לרישיון, אנחנו נסמוך על השר, ואם לא על השר אז על עובדי משרדו. סעיף 7 מאושר.

(קורא את סעיף 8). סעיף 8 מאושר.

סעיף 9. (קורא את סעיף 9(א)(1)(2)(3), (ב), (ג), ו- (ד)). סעיף 9 מאושר.

נעמי חזן :

האם יש בדיקה של כולם מידי פעם? האם יש איזשהו פיקוח תקופתי קבוע? אתם יכולים להנפיק אלף רישיונות והסעיף הזה אומר שיש אפשרות לביטול, אבל האם יש חובה של בדיקה תקופתית של בעלי הרישיונות?

עו"ד טנה שפניץ :

בסעיף 11 כתוב סמכויות הרשם שזה פיקוח שוטף.

נעמי חזן :

אין בכך תשובה לשאלתי. פה נותנים רישיון פעם אחת וזה לחמישים שנה. אם לא מגיע לידיעתכם אחד מהתנאים האלה, אז הרישיון הוא נשאר בתוקף אף על פי שייתכן שיש פה בעיה אמיתית. אני שואלת, האם יש עניין של פיקוח תקופתי על בעלי הרישיון? לפחות לא בסעיף הזה. אני לא רואה את זה פה. יש זכות פיקוח, אני מדברת על חובה.

עו"ד דלית דרור :

כשכתוב רשאי הוא חייב למלא את תפקידו.

נעמי חזן :

אבל הוא לא חייב לבדוק את כל בעלי הרישיונות.

עו"ד דלית דרור :

הוא חייב לעבוד באופן סביר.

נעמי חזן :

אני מנסה כאן להגן על האזרח שנתקל בבעל רישיון שהוא לא מי יודע מה, ואני לא רואה שיש פה חובה של פיקוח תקופתי. הרישיון הזה לא ניתן לנצח נצחים, ולפי דעתי אסור שיינתן לנצח נצחים.

עו"ד טנה שפניץ :

חברת הכנסת חזן אומרת שיש כאן סמכויות פיקוח, אבל אנחנו לא מטילים כאן בריש גליה חובה לפקח. אני מבינה שהיא הייתה רוצה לומר כי הרשם יפקח על מילוי הוראות חוק זה ולצורך זה יש לו את הסמכויות.

נעמי חזן :

יש לו זכות להיכנס לחשבון הבנק שלי ולכן אני רוצה שיהיה מי שיבדוק אותו.

עו"ד טנה שפניץ :

הוא לא נכנס לחשבון בנק שלך.

נעמי חזן :

הוא לא נכנס לחשבון, אבל הוא יודע עליי דברים, ואני רוצה לדעת שמי שבודק את הדברים האלה מותר לו לדעת עליי כל הזמן דברים.

אתי בנדלר :

ההערה צודקת ואני חושבת שצריך להטיל על הרשם חובה לפקח.

עו"ד טנה שפניץ :

אנחנו יכולים לכתוב: הרשם יפקח ולצורך זה יש לו סמכויות.

אתי בנדלר :

נכון.

עו"ד טנה שפניץ :

מהותית זה אותו דבר, אפשר להבהיר את זה.

נעמי חזן :

לדעתי, מהותית זה קצת יותר חזק.

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו קיבלנו את ההערה ואנחנו נכניס את זה.

אתי בנדלר :

עניין הפיקוח יהיה בסעיף 11.

אני עדיין מוטרדת עם פסקאות (2) ו-(3) של סעיף 9(א). כאן נאמר מתי מותר לרשם לבטל רישיון, או שתנאי מהתנאים לפי סעיף 5, אלה הסעיפים של התנאים לרישיון, או תנאי ברישיון חדל להתקיים, או שהוא הפר הוראה מהוראות החוק זה או תנאי מתנאי הרישיון הפרות חוזרות ונשנות. הגברת ליהי פלדמן הפנתה את תשומת ליבי שההפרות החוזרות ונשנות הוא נוסח שיש בחוק איסור הלבנת הון, אבל אני לא שקטה עם העניין, כי אם מישהו למשל מסר מידע שהיה אסור לו למסור, אני רואה בזה הפרה מאוד חמורה שאני הייתי רוצה להפנות לה.

עו"ד טנה שפניץ:

זה או. אם הוא הפר הוראה, או.

היו"ר אברהם פורז:

אני שואל אתכם, האם בלי המילים "חוזרות ונשנות" אנחנו בעצם לא מגיעים לאותה תוצאה? הרי לרשם יש שיקול דעת והוא לא חייב לאחר הפרה ראשונה מייד לבטל את הרישיון. מצד שני, המילים "חוזרות ונשנות" אומרות שמחייבות לאיזה פעולה רצידיביסטית של עבריינות חוזרת, ואולי הפרה אחת חמורה היא שקולה כנגד מאה הפרות קטנות חוזרות ונשנות? אולי נוריד את המילים: "חוזרות ונשנות", ממילא זה שיקול דעת. זה כמו כל החלטה מינהלית. הרשם לא יבטל את הרישיון על דבר קל ערך. אבל יכול להיות דבר מאוד חמור, למשל שאחד כזה לוקח את כל הרשימה ומעביר אותה לפירסום בעיתון או באינטרנט. אולי הפרה אחת כזו מספיקה כדי לבטל את הרישיון. המילים: "חוזרות ונשנות" נמחקות.

בכפוף להערות שאמרנו קודם סעיף 9 מאושר.

איתן כבל:

אדוני היושב ראש, ראשית, אני מצטער שלא הייתה לי זכות להיות שותף לחוק הזה מתחילתו. שנית, כשאתה אומר שהסעיף מאושר, האם זה אומר כאילו נעשתה הצבעה?

היו"ר אברהם פורז:

כן.

איתן כבל:

אני מתנגד לכל החוק הזה.

היו"ר אברהם פורז:

אז בסוף תצביע נגדו.

איתן כבל:

אני אומר את זה כתפיסה. אני מתנגד גם למידע השלילי וגם לחיובי. אני ארצה להביע את עמדותי לפני שתהיה ההצבעה הסופית.

היו"ר אברהם פורז:

אני מציע כך, לאחר שביום שלישי הבא אנחנו נגמור סופית את החוק לכאן או לכאן ואני אצביע להעביר אותו לקריאה שנייה ושלישית למליאה, אתה תצביע נגד.

אתי בנדלר:

לא צריכים להצביע להעביר את זה סופית למליאה. משהכנסת העבירה בקריאה ראשונה הצעת חוק, שומה על הוועדה להכין את הצעת החוק הזו לקריאה שנייה שלישית, וכל מה שיכול חבר כנסת זה להצביע נגד במליאה.

נעמי חזן:

סליחה, זכותו גם להגיש הסתייגויות.

אתי בנדלר :

הסתייגויות מכאן ועד להודעה חדשה, אין בעיה. אני הערתי על כך שלא צריך לערוך כאן בוועדה הצבעה אם להעביר את זה לקריאה שנייה או שלישית.

היו"ר אברהם פורז :

חבר הכנסת כבל, אם אתה רוצה בכל זאת שעמדתך תישמע, אתה בישיבה הבא תאמר שאתה מתנגד לחוק ושאתה מצביע נגדו וזהו.

איתן כבל :

אני לא בקי כמו אחרים בנפלאות התקנון, אבל אני אנסה להביע את עמדתי בכל זאת.

היו"ר אברהם פורז :

חבר הכנסת כבל, האם אתה חושב שזה לא היה רצוי שיהיה לנו בארץ מאגר של אנשים שפשטו רגל, מאגר של אנשים שהציקים שלהם חזרו, מאגר של אנשים שעשו כל מיני נוכלויות ומעשה מרמה, וכל זאת כדי שאפשר יהיה להיזהר מהם?

איתן כבל :

כשמעלים את השאלה הזו בצורה הזו זה נשמע ממש יפה ומי לא רוצה שיהיה מאגר שכזה? אבל יש גם את החיים והפרקטיקה בחיים היא הרבה יותר מסובכת ומורכבת מחקיקה. כשאני ראיתי את הצעת החוק לראשונה הרגשתי כאילו אני בסצנה מהספר 1984 של אורוול. עד היום יש את האח הקטן שהם הבנקים ועכשיו יוצרים לנו את האח היותר גדול שיוכל לשלוט באזרח. מערכת היחסים בין הבנק ללקוח היא דבר הרבה יותר מסובך מכפי שניתן להגדיר זאת בחוק זה או אחר.

עו"ד טנה שפניץ :

אבל זה לא המצב.

היו"ר אברהם פורז :

חבר הכנסת כבל, אתה מגן על אנשים שפשטו רגל. אתה לא רוצה שיידעו עליהם.

איתן כבל :

האם אתה רוצה לומר לי שגוף עסקי או כל גוף עסקי שהולך היום לקראת התקשרות לא יודע ולא בודק?

עו"ד דן קרני :

לא יודע ולא יכול לדעת. בעל חנות שמקבל היום צ'ק מלקוח לא יכול לדעת אם יש לצ'ק יש כיסוי. יותר מזה, הלקוח שקונה מקרר ומשלם עבורו, לא יכול לדעת שמדובר בבעל חנות שהוא נוכל. הוא לא יכול לדעת שמחר הוא לא יקבל את המקרר ולא את כספו בחזרה, ועליהם אתה מגן. לא על אף אחד אחר. הידע נמצא בבנקים הגדולים.

איתן כבל :

דבריי אינם תורה מסיני. זו תפיסה, זו עמדה. יש קבוצות שלמות באוכלוסייה שהן חלשות ואי אפשר להתעלם מזה.

עו"ד דן קרני :

הם ייהנו מזה. הם ישלמו הרבה פחות לבנקים. מי שיסבול הם הבנקים הגדולים, האוכלוסייה החדשה תהנה.

איתן כבל :

אני לא בדיוק קונה את כל מה שקשור לבנקים, להבטחות ולהטבות. לרגע לא שיערתי בדעתי שאני לא אשמע את העמדות שאתם משמיעים פה כאשר אני ארצה להעלות את עמדתי העקרונית. אני לא אחד שמנותק מהנעשה כאן, אני חי פה ואני יודע מה קורה. גם אני לקוח וגם

אני לא רוצה שירמו אותי כשאני קונה מקרר. גם אני רוצה שתהיה פה חברה מתוקנת, לא פחות מאחרים שיושבים פה. אני בין הפעילים מבין חברי הכנסת שפועל לכך שיהיו לדברים צורה אחרת. במדינת ישראל יש נתונים על הרבה צ'קים שחוזרים, אבל גם לא מביאים נתונים איך המערכות בנקים מביאות את האזרח להיכנס למצב שכזה.

היו"ר אברהם פורז :

חבר הכנסת כבל, נניח ובעל החנות אומר לך שמחיר המקרר שבו אתה מעוניין הוא עשרת אלפים שקל, והוא מבקש ממך לשלם עכשיו אלפיים שקל מקדמה, ואת היתר תשלם בזמן האספקה. אחר כך הוא סגר את החנות ונעלם ונעלמו גם האלפיים שקל ששילמת. איך אתה תתייחס למצב שכזה?

איתן כבל :

מצב כזה הורג אותי.

היו"ר אברהם פורז :

אתה יודע כמה פעמים קורים כאלה מצבים?

עו"ד טנה שפניץ :

הייתה לנו את ההרגשה והתחבטנו בה, והחוק הוא ממש לא הולך על צ'ק, צ'ק. הוא הולך על שלבים, אחרי שהצטברו הרבה מאוד אינדיקטורים שהאיש הוא לא אמין בתשלומים שלו. לא מדובר כאן בכלל על צ'קים.

היו"ר אברהם פורז :

חבר הכנסת כבל, אני מציע שתיפגש עם הגברת שפניץ בתום הישיבה אפילו, אם יהיה לך זמן. תשמע אותה, אם עמדתך תשתנה מה טוב, אם לא תשתנה, אתה תביע אותה ביום שלישי על ידי הצבעה. אני אומר לך שלדעתי אנחנו רוצים לבודד קבוצה של נוכלים ורמאים שמצליחים לחזור ולרמות את כולם.

איתן כבל :

יש אנשים שכל מהותם הוא העיסוק ברמאות. יחד עם זאת אני רוצה לומר לך שכאשר עבדתי במשרד השיכון ראיתי כל כך הרבה אנשים שנקלעו למצוקות שלא בטובתם בכלל. אני הייתי שמח מאוד אם היה ניתן לבודד באמת את כל אותם הרמאים במפגיע.

היו"ר אברהם פורז :

יש מאות אלפי תיקי הוצאה לפועל על צ'קים שחוזרים.

גיורא מיוחס :

יש 18 אלף צ'קים ביום שחוזרים.

היו"ר אברהם פורז :

יש כמה מאות ביום.

איתן כבל :

יש פה נקודה שמאוד מאוד מפריע לי ואולי תצליחו לשכנע אותי. האם כל אותם 18 אלף אנשים שהצ'קים שלהם חוזרים קמים בבוקר ומחליטים שהיום הם קונים מוצר כלשהו ומשלמים בעבור צ'ק שיחזור?

היו"ר אברהם פורז :

רבותי, אנחנו קיימנו דיון עקרוני בעניין הזה והכנסת והממשלה אישרו את זה. אני מציע לך, חבר הכנסת כבל, להיפגש עם הגברת שפניץ שתסביר לך את הבעיה עם הצ'קים החוזרים וההוצאה לפועל. אם תשתכנע טוב, אם לא, מותר לך להביע את עמדתך. תגייס רוב במליאה נגד החוק ונגמר העניין.

עו"ד אלן זיסבלט :

בעיתון "גלובס" כתוב כי יש 16 אלף צ'קים בממוצע מידי יום, ובנק ישראל מעריך כי בשנה יש 4,8 מיליון צ'קים שחוזרים.

עו"ד טנה שפניץ :

אני מציעה לא להתפעל מהעיתונות, ואם רוצים נתונים אז נביא אותם באופן מסודר.

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו אישרנו את סעיף 9. אנחנו עוברים לסעיף 10.

עו"ד ליהי פלדמן :

אנחנו מציעים למחוק את סעיף 10 ולהוסיף בסוף תוספת חוק בית המשפט המינהלי.

היו"ר אברהם פורז :

רבותי, בסעיף 10 מבקשים מאיתנו למחוק אותו והסמכות תהיה בידי בית המשפט המינהלי.

סעיף 11 – סמכויות הרשם.

אתי בנדלר :

בסעיף 11 (א) אנחנו נכתוב: לצורך מילוי תפקידו יפקח הרשם או עובד המדינה שהוא הסמיך לכך על פעולות בעלי הרישיון ובין היתר...

עו"ד טנה שפניץ :

ואז אנחנו מתאימים את זה לסעיף הזה שכבר קיים. בסעיף 3(ה) כבר כתוב שהוא יפקח.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיף 11(א)(1)(2)). האם יש סכנה שמישהו ינהל שירות נתוני אשראי מביתו?
אני לא מניח שמישהו מנהל שירותי אשראי מביתו.

אתי בנדלר :

למה לא? הוא צריך בסך הכל מחשב.

היו"ר אברהם פורז :

יכול להיות.

(קורא את סעיף 11(א)(3)) האם המילה היא "חדירה"?

אתי בנדלר :

כן, לפי חוק המחשבים.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיפים 11(א)(4)(א)(ב)(ג)). נניח שמישהו מנצל לרעה את כל המידע שבידו
ורוצים לקחת ממנו את הכל. האם יש אפשרות כזו?

עו"ד ליהי פלדמן :

יש פה מדרג מסוים.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיפים 11(4)(ד) ו- (ה)). נניח ויודעים שמישהו הולך להפיץ את הרשימה
לציבור, ולא רוצים להותיר בידי גס את ההעתק, כי עם ההעתק הוא יכול לעשות מה שהוא עושה
עם המקור. לשם כך צריך ללכת לבית המשפט ולהוציא צו זמני לתפיסה.

אתי בנדלר :

בסעיף (ה) בסופו כתוב כי בית המשפט רשאי להאריך את תוקף הצו, לאחר שנתן לבעלים
הזדמנות להשמיע את טענותיו. זאת אומרת, הצו הראשון יכול להיות במעמד צד אחד בלבד.

היו"ר אברהם פורז :

זה לא כתוב.

אתי בנדלר :

זה ברור.

היו"ר אברהם פורז :

בסדר.

(קורא את סעיף 11(ב)(1)(2) ו- (3)). האם הפטנט שלכם הוא שמודיעים למשטרה ושהיא
מודיעה?

עו"ד ליהי פלדמן :

כך. הרשם הוא סמכות מינהלית והוא יכול לשלוח מפקח במישור המינהלי, והסנקציה שהוא נוקט זה ביטול הרישיון. ברגע שיש לו חשש פלילי זה עובר למשטרה.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיף 11(ג)(1)).

עו"ד ליהי פלדמן :

אלו סעיפים שבעבר הייתה הפנייה לפקודת סדר הדין הפלילי. מאחר ופה מדובר במישור המינהלי, אז פשוט העתקנו פנימה.

היו"ר אברהם פורז :

אז אין צורך שאנחנו נקרא את הסעיפים הטכניים פה.

עו"ד מיקי טמיר :

אני מתייחסת לסעיפים 11(א)(1) ו-2). מהסעיפים האלה אני מבינה שכל הסמכויות של הרשם אמורות להיות מופנות לאותם משרדים. סעיף (3) הוא כאילו חי בפני עצמו, ולכאורה אותו רשאי יכול להיכנס גם למשרדים של גורמים אחרים ולבקש להיכנס לחומר מחשב. זו סמכות מחמירה ולדעתי רק למשטרה יש סמכות כזו ולא לגורמים אחרים. אנחנו נותנים פה לרשם הזה סמכויות שיש היום למשטרה.

אתי בנדלר :

בפיסקה (א)(1) זה בפירוש לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר. כמובן, הנוגע בדבר לדעתו.

היו"ר אברהם פורז :

אני חושב שהרשם הזה אחראי עוד יותר מהמשטרה. הוא עובד מאוד בכיר במשרד המשפטים, הוא עובד מדינה בעל כשירות להיות שופט. הוא גורם יותר אחראי משוטרי בדרגת רב סמל.

עו"ד מיקי טמיר :

שוטר בדרגת רב סמל לא יכול לעשות זאת.

עו"ד חנה הופנונג :

אנחנו הבנו כי במסגרת הפיקוח הוא רשאי לדרוש מכל אדם לקבל כל מסמך אם המסמך הזה דרוש לו לצורך הפיקוח וחייבים לתת לו. הוא יכול לבקש מבנק מידע על מצב החשבון גם אם המידע לא רלוונטי.

היו"ר אברהם פורז :

אני עם כל הכבוד חושב שמדובר בפקיד בכיר במשרד המשפטים שהוא בעל כשירות של שופט, והוא בעיניי לא פחות מוסמך משוטרי או אפילו קצין משטרה שלפעמים אין להם בכלל השכלה.

אתי בנדלר :

חנה, האם החשש שלך הוא שהרשם יפנה אליכם, אל הבנקים, ויבקש מכם לתת לו את כל הפרטים על חשבונותיו של אדם מסוים, ואתם תהיו מחויבים לתת לו גם אם לדעתכם אין לזה רלוונטיות לנושא של ניהול שירות האשראי. האם זו הבעיה שלכם?

עו"ד חנה הופנונג :

הבעיה היא שהסמכות שלו היא סמכות מאוד גורפת והדרישה היא דרישה שיכולה לבוא כדרישה גורפת. יש לנו היום ניסיון ואנחנו רואים שכאשר לא יודעים מה לעקל אז קודם כל מעקלים את הכל ואחר כך הצד שנפגע הוא זה שצריך לרוץ.

אתי בנדלר :

אם כך, אני מבינה שהנוסח הרחב מידיי לטעמך בפיסקה (1).

עו"ד חנה הופנונג :

כן.

אתי בנדלר :

אם כך אפשר אולי לומר : המתייחסים לשירות והדרושים לו לצורך ביצוע הפיקוח.

עו"ד מיקי טמיר :

אני מבינה שהוא רוצה להיכנס למשרדים האלה.

אתי בנדלר :

הוא לא נכנס.

עו"ד טנה שפניץ :

אני אסביר לך מה הכוונה, הכוונה הייתה שהוא יכול לדרוש מסמכים ממי שהוא צריך. בסוגריים אני אומרת כי לא מדובר באדם פרטי שמחפש חומר, אלא הוא מחפש מה שדרוש לצורך חקירתו. אם זה לא מספיק מוגדר אפשר להגדיר. לא הייתה שום כוונה שהרשם יכול להיכנס עם צו של שופט בכלל ומשטרה, אפילו לא עם צו של שופט ומשטרה לחפש משהו בבנק. כל מה שהוא יכול לעשות זה לדרוש מסמכים. עכשיו אני מבינה שגם כאן יש לכם חשש שזה עלול להיות רחב מידי. עדיין, אני לא רואה איך אפשר למנוע מרשם שאם הוא חושב שלשם פיקוח על בעל הרישיון הוא צריך ממקור מידע איזשהו מסמך, שהוא לא יוכל לדרוש אותו? אנחנו נתקן את הניסוח בהתאם למה שהסברתי.

עו"ד דלית דרור :

אותן סמכויות קיימות לרשם בעבירה על מידע בחוק הגנת הפרטיות. אפשר להוסיף: לדרוש מכל האדם הנוגע בדבר מסמך.

עו"ד ורדה לוסטהויז :

בואו נעזוב לרגע את הדרישה. כתוב כי הדרישה זה מכל אדם. בפיסקה (2) זה מתייחס לבעל רישיון. תוסיפו פשוט חומר מחשב ובלתפוס שזה ספציפי.

עו"ד טנה שפניץ :

נכון.

אתי בנדלר :

אם זה מה שמדאיג אתכם, בפיסקה (1) אנחנו נבהיר את המובן שמדובר רק על חומר שדרוש לצורך הפיקוח, ובפיסקאות (3) ו-(4) שמדובר על בעל רישיון בלבד.

יצחק גאגולה :

אדוני היושב ראש, הואיל וידוע לי כי עדיין אין החלטת ממשלה בנושא הזה - - -

היו"ר אברהם פורז :

רק בנושא אחד אין החלטה וזה בשאלת המידע החיובי. בכל יתר הנושאים הממשלה תומכת תמיכה מלאה ונלהבת. זו הצעת חוק ממשלתית.

יצחק גאגולה :

האם אפשר לומר שאנחנו נדחה את כל ההצבעות לשבוע הבא?

היו"ר אברהם פורז :

אין לנו זמן. בשבוע הבא אנחנו נדון רק בליבה. יש כאן סעיפים הנוגעים לסמכות הרשם ואילו טפסים דרושים בואו נגמור עם זה וזהו. חבל על הזמן. מדובר בהצעת חוק ממשלתית. הממשלה גם יכולה לחזור בה מהחוק ולומר לנו: תודה רבה.

סעיף 11 אושר. אנחנו עוברים לסעיף 12.

(קורא את סעיף 12). מדובר פה על ערבות בנקאית וזה באישור ועדה של הכנסת. אנחנו מאשרים את סעיף 12.

(קורא את סעיף 13).

לאה ורון :

רגע, סעיף 13 אושר.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיף 13 א) לא ביקשתם את זה ממי שנותן מידע על עוסקים, נכון?

עו"ד ליהי פלדמן :

לא. תאגידים יכולים לעסוק גם בתאגידים וגם בעוסקים.

היו"ר אברהם פורז :

תבדקו את הסעיפים כך שלא יצא שהתחמקנו בניסוחים שלהם.

אתי בנדלר :

וכמובן שכאן צריכים להוסיף ולומר שלעניין זה לא יראו בהשגת שירות מידע עסקי משום עיסוק נוסף אם ניתן לו רישיון לכך.

היו"ר אברהם פורז :

רבותיי, אני מציע כי את סעיף 14 נדחה לשיבה הבאה, גם החלק החיובי וגם החלק השלילי. אנחנו לא נפצל אותו.

אנחנו בעד סעיף 14. (קורא את סעיף 14 א), אנחנו בעד הסעיף הזה והוא מאושר.

סעיף 15 אנחנו דוחים לשיבה הבאה, כולל (א) ו-(ב).

סעיף 16. (קורא את סעיף 16(א)-ו(ב)). דרך אגב, זה תמיד יהיה חלק מהמידע, האם הוא תמיד יודע להגיע לכל המקורות? הוא בטח יכתוב בעצמו שהוא מודיע שאולי הוא לא הגיע לכל המקורות.

עו"ד טנה שפניץ :

לא העניין הוא באיסוף, אבל הוא אומר שהוא מבנקים לא אוסף.

היו"ר אברהם פורז :

בסדר.

דן אבנון :

טנה, אולי כדאי להוסיף את המילה סוגי מקורות ולהבהיר שזה לא מקורות ספציפיים.

עו"ד טנה שפניץ :

לכן היפננו למקורות המידע המנויים בסעיף 14.

היו"ר אברהם פורז :

סעיף 16 אושר.

סעיף 17. (קורא את סעיף 17(א)(1)). מדובר כאן על תקופות.

עו"ד אלן זיסבלט :

גם אם מדובר רק על שלילי יש צורך בתקופות.

היו"ר אברהם פורז :

ללא ספק. סעיף (1), עד חמש שנים העסק נמחק. סעיף (2) לעניין פשיטת רגל זה שבע שנים. סעיף (3) שלוש שנים לגבי לקוח מוגבל. במילים אחרות, יש חנינה אוטומטית אחרי תקופה מסוימת ויוצאים מהמרשם הזה. דיברנו על כך שיהיו כאלה שישתבכו כאן לגמרי ולאחר מכן הם ייסעו לחוץ לארץ יעשו שם חיים במשך כמה שנים ואחר כך הם יחזרו לארץ, אבל הבנתי שזה בלתי אפשרי והרמתי ידיים.

סעיף 17 אושר. (קורא את סעיף 17א – ציון המועד). אנחנו מאשרים את סעיף 17א.

סעיף 18 מדבר על חובת מסירת המידע ועל כך דיברנו בהרחבה. אנחנו מאשרים את סעיף

18.

סעיף 19. (קורא את סעיף 19(א)(ב))

עו"ד טנה שפניץ :

בוועדת השרים כאשר אושרה ברירת המחדל הידועה, הודגש וביקשו לכתוב במפורש שמסירת ההודעה תהיה ישירות לרשם מתוך הנחה שזה לא יהיה דרך מקורות המידע, ולכן הוספה פה המילה: ישירות.

היו"ר אברהם פורז :

הגברת בנדלר, כדי שאני לא אשבור לעצמי את הראש עכשיו במשמעותה של המילה ישירות, תרשמי לך שאנחנו צריכים לטפל במילה הזו. אתם יודעים מה? סעיף 19 לא מאושר, כך אנחנו ניזכר שאנחנו צריכים לחזור אליו.

מסעיף 19 אנחנו קופצים לסעיף 31. מה שכתוב בהערת השוליים קבלת דו"ח אשראי המספר הנכון של הסעיף הוא 21.

עו"ד ליהי פלדמן:

המספרים עוד ישתנו.

היו"ר אברהם פורז:

לא חשוב, אני אקרא את הסעיף לפרוטוקול כדי שידעו למה התייחסנו. "בעל רישיון להפעלת שירות נתוני אשראי ימסור ללקוח, על פי בקשתו, דו"ח אשראי מעודכן תוך 7 ימים מיום הבקשה, במועדים ובתנאים שייקבעו בתקנות". דיברנו כרגע על סעיף שכותרת השוליים שלו היא קבלת דו"ח אשראי ותוכנו נכנס לפרוטוקול כפי שהקראתי אותו.

אני חושב שצריך להכניס את המילה לגביו או אודותיו או שתמצאו את המילה הנכונה. צריך לכתוב: בעל רישיון להפעלת שירותי נתוני אשראי ימסור ללקוח על פי בקשתו דו"ח אשראי מעודכן לגביו, או המתייחס אליו, תוך 7 ימים...

הגברת שפניץ, האם תוך שבעה ימים זה כולל שבתות וחגים או שבעה ימי עבודה?

עו"ד טנה שפניץ:

יש את חוק הפרשנות.

היו"ר אברהם פורז:

אם היום האחרון חל בשבת זה נדחה ליום ראשון.

עו"ד טנה שפניץ:

אפשר לכתוב ימי עסקים.

אתי בנדלר:

כאן אני לא בטוחה שזה ימי עסקים. מדובר כאן על מישהו שרוצה לדעת איזה מידע נמסר עליו לאדם אחר, והוא רוצה לוודא שלא גורמים לו נזק, שהמידע הוא מהימן. הדו"ח הזה נמסר בסופו של דבר גם למישהו אחר ואין סיבה כאן לעשות שבעה ימי עסקים.

היו"ר אברהם פורז:

האם הוא הלקוח?

עו"ד ליהי פלדמן:

כל החוק מתייחס אליו בתור הלקוח. הוא הלקוח של השירות כי הוא התקשר איתו בחוזה.

היו"ר אברהם פורז:

האם יש הגדרה ל"לקוח"?

עו"ד ליהי פלדמן:

כן. זה לקוח לעומת מקבל המידע. יש לקוח ויש מקבל מידע.

היו"ר אברהם פורז:

בעל רישיון להפעלת שירותי מידע ימסור לאדם לפי בקשתו דו"ח אשראי מעודכן, אודותיו או המתייחס אליו תוך 7 ימים. למה אני צריך פה את המילה "לקוח"? המילה "לקוח" קצת מפריעה לי.

עו"ד טנה שפניץ :

חבר הכנסת פורז, זו מילה לא מוצלחת וכולם נורא חכמים בלהעיר הערות. אף אחד לא הציע חיובית למרות שהצענו פרס גדול למי שיביא לנו הצעה חלופית.

עו"ד מיקי טמיר :

האם האדם יצטרך לשלם כסף עבור כך?

אתי בנדלר :

לא, החלטת הוועדה הייתה בפירוש שזה יהיה ללא תשלום.

דן אבנון :

דובר על כך שהשר ייקבע שדו"ח אחד יהיה ללא תשלום, אבל שלא יהיה מצב שאדם יתחיל לבקש כל שבוע דו"ח וכשהוא ירצה לקבל אשראי הוא יתקשר אלינו ויבקש מאיתנו דו"ח והוא ילך עם זה לנותן האשראי. לכן, אחת לשנה, אחת לחצי שנה השר ייקבע בתקנות מתי הוא יכול לקבל דו"ח ללא תשלום ודוחות מעבר לזה יהיו בתשלום.

אתי בנדלר :

לא, ההחלטה הייתה שהדו"ח יהיה ללא תשלום והשר באישור הוועדה יוכל לקבוע מתי הוא יהיה כן חייב בתשלום. מה זה דו"ח ראשון? האם דו"ח בהפרש של חמישה נקרא דו"ח חוזר או דו"ח חדש? צריך לבדוק את העניין. חוץ מזה יש זכות עיון.

היו"ר אברהם פורז :

אני יכול לומר לכם את משאלתנו. פעם אחת אפשר יהיה לקבל דו"ח אחד חינם. אנחנו לא רוצים שיהיו כאלה שישגעו את החברה וכל יומיים יבקשו דו"ח. לאחר הדבר הבסיסי והראשוני הזה, זה יהיה חייב בתשלום.

אתי בנדלר :

אנחנו צריכים לכתוב ללא תשלום, ואחר כך להסמיך את השר לקבוע שעל האמור בסעיף הזה - - -

היו"ר אברהם פורז :

אני מבקש שהתקנות האלה יהיו באישור הוועדה.

אתי בנדלר :

בוודאי. את כל נושא התקנות אנחנו נסדר בעת הניסוח.

היו"ר אברהם פורז :

בסדר.

(קורא את סעיף 21 – דירוג). למה אתם מנסחים את הסעיף הזה "אם שוכנע השר הוא רשאי לקבוע"? סעיף 21 יעמוד לדיון יחד עם הסעיפים האלה.

עו"ד טנה שפניץ :

לא, תעשי לי טובה ואל תפתח את זה עוד פעם.

היו"ר אברהם פורז :

אבל זה עניין הדירוג. הניסוח צריך להיות ככה: השר רשאי אם שוכנע כי יש צורך בכך לקבוע באישור הוועדה. עושים קצת החמרה כי יש פרשנות שאומרת שהשר רשאי כלומר השר חייב וכדי לא לעשות את זה אז אומרים אם שוכנע, אז אומרים שבאמת הפעם רשאי במובן האמיתי של המילה רשאי.

אתי בנדלר :

ההחלטה של הוועדה הייתה שניתן יהיה לקבוע בתקנות גם רק סוגי לקוחות שלגביהם ניתן יהיה ליצור דירוג כאמור.

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו עושים שזה יהיה רחב וזה יבוא בתקנות, והוועדות יבואו כאן לדיון ויהיה פה דיון ארוך וממצה ואני לא יודע מה יהיה בעקבותיו.

לאה ורון :

סעיף 21 בעניין הדירוג אושר.

אתי בנדלר :

אושר בכפוף לתיקונים.

משה ברדוגו :

אני רוצה לחזור לסעיף 31. האם זה אומר שאנחנו צריכים להחזיק מידע שהוא כל הזמן מעודכן ללקוח? יכול להיות שאספתי מידע אבל הוא לא מעודכן. אין לי דירוג של אותו לקוח.

היו"ר אברהם פורז :

אתה לא חייב.

משה ברדוגו :

לפי הניסוח פה אני צריך לספק מידע מעודכן.

עו"ד ליהי פלדמן :

הכוונה למידע כפי שהוא נמצא אצלך באותו עת.

היו"ר אברהם פורז :

" פרק ד': הפעלת שירות מידע על עוסקים". (קורא את סעיף 20(א)).

יצחק גאגולה :

אדוני היושב ראש, האם זה קשור למידע החיובי או שלילי?

היו"ר אברהם פורז :

זה לא שייך לזה. זה חוק שאומר שאם אתה מנהל חנות תשמישי קדושה בע"מ ואז בכלל מסור פרטים על המנהלים ועל הכל, אבל אם החנות היא לא בע"מ אי אפשר למסור מידע על החנות. אנחנו אומרים על החנות ועל העסקים שלך מותר למסור מידע, לא על החיים הפרטיים שלך, לא על המשפחה. זה לא שייך למסירת נתוני אשראי.

יצחק גאגולה:

האם כל ההכנסות וההוצאות של בעל העסק צריכות להיות גלויות?

היו"ר אברהם פורז:

רק בתחום העסקי. לחברה אין זכות להיכנס אליו ולבקש ממנו להראות לו את החשבונות. זה לא מס הכנסה, אבל אם זה הגיע אליהם בדרך זו או אחרת, אז זה הגיע אליהם.

אתי בנדלר:

מה הכוונה כאן של "רשאי לאסוף ולהחזיק כדין"? אני חוששת שמא יבוא מישהו ויפרש את המילה הזו שאם הדין מרשה לו אז הוא יאסוף, ואם הדין לא ירשה לו אז - - -

עו"ד ליהי פלדמן:

החשש היה שיש פה מטרה לאסוף כל מידע. הכוונה היא כמובן כל מידע שמותר היה לך להגיע אליו. אנחנו לא מתירים לו להיכנס למאגרים שאחרת אסור היה לו להיכנס אליהם. אם אתה יכול להגיע למידע באופן חוקי אתה רשאי להחזיק את זה.

היו"ר אברהם פורז:

האם בלי המילה "כדין" פירושו שהוא רשאי נניח להיכנס למאגרים של מס הכנסה למרות שהם מוגנים ולקחת חומר?

עו"ד ליהי פלדמן:

הייתה טענה שיש פה הרשאה לאסוף כל מידע. רצו להבהיר למרות שיש סעיף שמירת דינים בסוף.

אתי בנדלר:

קודם כל, זה צריך לגבור על חוק הגנת הפרטיות, זה ברור.

היו"ר אברהם פורז:

אני מציע שיהיה כתוב: בעל רשיון להפעלת שירות מידע על עוסקים רשאי לאסוף ולהחזיק כל מידע שהתקבל או שקיבל כדין, לרבות נתוני אשראי על יחיד וכו'. כך לא יצא מצב שהוא יכול לקבל מידע מהצבא.

(קורא את סעיף 20 א).

עו"ד ליהי פלדמן:

אין פה חובה למחוק.

היו"ר אברהם פורז:

(קורא את סעיף 17א).

כל פרק די הזה אושר.

אתי בנדלר :

חוץ מנושא שאין לעסוק בכך אלא על פי רישיון שיינתן. אני מניחה כי הוראות החוק לא חלות על - - -

עו"ד ליהי פלדמן :

לא, לא. אנחנו עשינו שני סוגים של רישיונות. במקום בו נאמר רק בעל רישיון, הכוונה לשני בעלי הרישיונות.

היו"ר אברהם פורז :

אני מציע לעשות את זה בשני רישיונות. אני לא רוצה שיהיה רישיון אי שהוא רחב ורישיון בי שהוא צר.

עו"ד טנה שפניץ :

צריך לשים לב בפרק שבא, כי אנחנו החלנו אותו על שני בעלי הרישיונות. זה לא ממש מתמטיקה אם הוא צריך אולי על עוסקים להיות יותר חופשי קצת, ולכן צריך לקרוא את ההוראות האלה בעיניים.

אתי בנדלר :

האם אני כלקוח רשאית לפנות לבעל רישיון להפעלת שירותי מידע על עוסקים ולבקש ממנו העתק מדו"ח שהוא מסר למישהו אחר, חניס או לא חניס? בכלל, איפה יש את החובה שלו לתת לי את הדו"ח. לדעתי, יש דברים שכן צריכים לחול עליו.

היו"ר אברהם פורז :

אני מציע לא להסתבך יותר מידי. אם נסתכל בסעיף הראשון נראה שכבר יש בו בעיה. הסעיף מדבר על כך שלא יפרסם אדם מידע שהתקבל, לגבי פרסום על עוסקים זה מה שהוא צריך לעשות. אני לא יכול בפורום כזה לשבת על הניסוח. העיקרון צריך להיות שפרט לזה שהוא צריך רישוי, כל היתר הוא כמו על תאגיד שאין עליו שום מגבלות ושום דבר. מי שייפגע, יתבע אותו על הוצאת לשון הרע.

עו"ד טנה שפניץ :

עקרונית זה מקובל, אבל השאלה מה הולך יחד עם הרישוי? האם למשל, זה שהוא יכול לדרוש תיקון עליו הולך יחד עם הרישוי? אדוני היושב ראש, אני מציעה שבכל זאת תיתן דעתך ונחליט אחד אחד.

היו"ר אברהם פורז :

נכון למצב המשפטי של היום, מה דינו של תאגיד שפירסמו עליו מידע כוזב? אין שום חובה לתת לו אפשרות להגיב. הוא יכול להגיש תביעה על לשון הרע ולתבוע פיצויים ולומר כי מדובר בפגיעה עסקית גדולה. הדבר היחיד שהגיוני פה לומר שלא כל אחד יכול לעשות את זה.

עו"ד טנה שפניץ :

השאלה היא מה המשמעות? יש לו רישיון ביד ובדקתי שהוא לא עבר עבירה נוראית.

היו"ר אברהם פורז :

אולי אתם מוכנים לפצל את זה לשני פרקים.

עו"ד ליהי פלדמן :

יש הפרדה.

היו"ר אברהם פורז :

" סעיף 24 – לא יפרסם אדם מידע שהתקבל מבעל הרישיון ". מה פירוש? הרי אין שום בעיה להפנות לעיתון "גלובס" ולדבר על מידע עסקי של גוף עסקי. הפעילות העסקית צריכה להיות גלויה לגמרי.

עו"ד ליהי פלדמן :

בזמנו אנחנו דיברנו כאן גם על המטרה שלשמה אתה מבקש דו"ח. הצענו שגם מי שמבקש דו"ח על עוסקים צריך לומר מה המטרה לשמה הוא צריך את הדו"ח הזה.

היו"ר אברהם פורז :

לגבי הפעילות העסקית זה צריך להיות הכי פתוח.

עו"ד טנה שפניץ :

אמרנו כמו חברות עם רישוי. השאלה היא מה משמעות הרישוי? האם זה רק שאני בודקת שהוא לא עבר עבירה נוראית ושהוא הפקיד ערובה או שיש גם פיקוח שוטף?

היו"ר אברהם פורז :

הפיקוח השוטף בודק שהעניינים האישיים לא יחדרו. למשל, אם הוא חולה או ילדו חולה או אם הוא מסוכסך עם אישתו. מידע כזה לא צריך להיכנס, הדברים הפרטיים לא יכנסו פנימה.

עו"ד טנה שפניץ :

העניינים הפרטיים שמותר לפי נתוני אשראי, אסור לפרסם על הילד החולה.

עו"ד ליהי פלדמן :

את סעיף 24 יש להחיל רק על נתוני אשראי, לא על עוסקים.

היו"ר אברהם פורז :

הפירסום לא חל על עוסקים.

(קורא את סעיף 25).

עו"ד ליהי פלדמן :

מדובר על העובדים של השירות עצמו שרוצים לפרסם את המידע הסודי. לא מדובר על מי שמקבל את הדו"ח מהשירות.

אתי בנדלר :

אנחנו דנים כאן על משהו שהוא ביחסי עובד מעביד, הרי אין איסור על פירסום המידע הזה.

עו"ד טנה שפניץ :

יש איסור. אם הוא מוסר פרטים על עובד בלא היתר של החוק, אז צריכה לחול על העובד אחריות ישירה ולא רק דרך המעביד. אני לא מבינה למה זה לא צריך לחול?

עו"ד דלית דרור :

גם בחוק הגנת הפרטיות, אם התאגיד כולו מוסר ידיעה שלא למטרה שלשמה נמסרה, יש עדיין את סעיף (16) שאומר שמי שהגיעה אליו הידיעה, זאת אומרת העובד באותו התאגיד, אחראי אישית על שמירת הסודיות.

היו"ר אברהם פורז :

אין לי בעיה עם האחריות האישית, אני רק פוחד שאנחנו נשפוך את התינוק עם המים, שיהיה ניסוח לא מוצלח. אני מבקש מכם לבדוק טוב את הניסוח.

עידית פרויס :

אני רוצה להציע הצעה. במקום לכתוב: "לצורך ביצוע הוראות חוק זה" אפשר לכתוב: לא יגלה אותו אלא לפי הוראות חוק זה, ואז זה לא לצורך ביצוע החוק.

היו"ר אברהם פורז :

רעיון טוב. אני מציע לכם לשבת על הניסוח. המטרה היא שלא נשפוך את התינוק עם המים.

עו"ד חנה הופנונג :

אם החוק ידבר על שני סוגי רישיונות נפרדים, אחד לגבי המאגר של הפרטים ואחד לגבי המאגר של העוסקים, האם כל הסעיפים שיצביעו עליהם בפעם הבאה שהם החובה - - -

היו"ר אברהם פורז :

הם לא שייכים לעוסקים בכלל. אין פה בכלל מידע חיובי ושלילי. זה הכל פתוח.

עו"ד חנה הופנונג :

לעניין החובה, אנחנו לא נצטרך למסור מידע? יש לנו את ההגנה אם פונים אלינו?

עו"ד ליהי פלדמן :

סעיף החובה זה רק בשירות נתוני אשראי.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיף 26א) – התקשרות עם מקבל מידע). האם זה ברור שזה חל רק על שירות נתוני אשראי?

עו"ד ליהי פלדמן :

דובר בזמנו שננסח את זה כך שאפשר גם לקבל מידע על עוסקים.

היו"ר אברהם פורז :

בקבלת מידע על עוסקים, אני לא מחייב את אף אחד לכלום. זה, שיאספו את זה בשיטה הרגילה שלהם.

עו"ד חנה הופנונג :

אני לא מבינה את ההיגיון מאחורי הסיפור הזה. אם עסק רוצה לקבל אשראי והוא רוצה לקבל תנאים יותר טובים במעבר בין בנקים, שזה היה בבסיס החוק, אז אחד התנאים שאתם אמרתם להגביר את התחרות, הייתה העובדה שהוא יכול להצביע על רקורד טוב מאותו בנק. הדבר הזה נכון לגבי משקי בית. מה לגבי עסק שרוצה לעבור?

היו"ר אברהם פורז :

אותו דבר.

עו"ד טנה שפניץ :

חנה, זה כמו תאגידים ואני מציעה שלא ניכנס לזה משום שאתם תסתבכו קשות.

עו"ד חנה הופנונג :

אני רוצה לשאול את השאלה, אם יפנה אליי אותו שירות נתוני אשראי עם letterhead של שירות נתוני אשראי ויבקש ממני להתקשר איתו בפעם אחת בתנאים לעניין מסירת המידע און-ליין, אני אהיה חייבת להגיע איתו קודם כל כמובן להסכם, ולאחר שהגעתי איתו להסכם, למסור לו את הנתונים און-ליין לפי אותם סעיפים שיוכרע לגביהם. אם הוא יפנה אליי ב- letterhead אחר, אני אגיד לו: אתה יודע מה? אני איתך לא מעונינת לעבוד, ואז ייווצר מצב שבו המעבר הזה עלול להיות מעבר יותר קטן, וכל מטרת החוק הוחטאה לדעתי.

היו"ר אברהם פורז :

הרי האיש הזה בנוסף לזה שהוא עוסק, הוא גם פרט יחיד. הוא לא מפסיק להיות אדם פרטי. עדיין, בתור אדם פרטי אפשר לאסוף נתונים על כל ההתחייבויות שלו, אבל לעומת זאת, בקטע של העיסוק, שם זה הרבה יותר רחב ואין הגנות. יכול להיות שני דוחות על אותו אדם. אחד כפרט והדבר השני על הפעילות העסקית שלו, כולל דירוג שלו.

עו"ד טנה שפניץ :

הוא כמו חברה לעניין זה.

היו"ר אברהם פורז :

סעיף (ב) אנחנו מאשרים כי רוצים לדעת מי קיבל את האינפורמציה.

אתי בנדלר :

אדוני היושב ראש, כל הסעיף לרבות סעיף קטן (ב) יחול רק על דו"ח נתוני אשראי.

היו"ר אברהם פורז :

נכון.

(קורא את סעיף 28(א)).

דן אבנון :

גם זה לא רלוונטי לעוסקים.

היו"ר אברהם פורז :

אז זה לא חל על עוסקים.

(קורא את סעיף 28(ב)). זה טוב לחברות שרוצות כל פעם לעדכן

(קורא את סעיף 28(ג)). סעיף 28 מאושר.

דן אבנון:

בסעיף 28(ג) יש בעיית ניסוח.

אתי בנדלר:

נכון, בנוסח הקודם זה היה יותר מוצלח גם לדעתי, אבל אנחנו מדברים כאן אם על העיקרון יש לך איזשהי בעיה.

דן אבנון:

לא, לא. "מקבל דו"ח האשראי ששלל או שינה לרעה את תנאי מתן האשראי, תנאי תשלום או תנאי טובה הנאה אחרת, שקיבל מבעל הרישיון"? הוא לא קיבל מבעל הרישיון.

אתי בנדלר:

נכון, יש כאן בעיה בניסוח.

היו"ר אברהם פורז:

צריך לכתוב: בעקבות מידע שקיבל מבעל הרישיון, או בעקבות קבלת דו"ח אשראי. לדעתי המילים "שקיבל מבעל הרישיון" מיותרות.

דן אבנון:

אני לא מבין את הסעיף הזה.

היו"ר אברהם פורז:

דן, הבנק שבעקבות קבלת דו"ח ממך החליט להגיד לאדם שמשכית היתר שלו יורדת, יודיע זאת ללקוח.

דן אבנון:

המילה לקוח לא מופיעה פה.

אתי בנדלר:

הניסוח גרוע, העיקרון אושר בישיבה הקודמת.

היו"ר אברהם פורז:

הסעיף הזה ינוסח מחדש.

אתי בנדלר:

בוודאי.

היו"ר אברהם פורז :

(קורא את סעיף 29 – זכות עיון). מה עשינו כדי שלא יהיה ניצול לרעה?

אתי בנדלר :

מותר לו לבוא כל יום לשם עיון.

היו"ר אברהם פורז :

לא.

עו"ד טנה שפניץ :

למה לא? רק לא בחינם.

היו"ר אברהם פורז :

יש פה עניין של סבירות. יכול להיות אחד שפעם אחת מסרו לו דו"ח והוא עכשו יבוא כל יום, ישלם וישגע אותם כל יום. את זה אני רוצה למנוע.

עו"ד ליהי פלדמן :

האופן והתנאים למימושה של זכות העיון בסעיף 29 בהתנייתה בתשלום במקרים חריגים.

עו"ד טנה שפניץ :

אבל פה לא צריך להיות התשלום במקרים חריגים.

אתי בנדלר :

במקרים שייקבע.

היו"ר אברהם פורז :

במקרים שייקבע.

עו"ד טנה שפניץ :

אני חושבת שסעיף 30 צריך לחול גם על עוסקים.

היו"ר אברהם פורז :

כן, זה יכול להיות לגבי כולם.

אתי בנדלר :

לדעתי גם סעיף 29 – זכות עיון, הוא לגבי כולם.

היו"ר אברהם פורז :

כן, זכות העיון לגבי כולם.

דן אבנון :

למה לגבי עסקים? לגבי עסקים, לא תמיד אנחנו מפרסמים את המקורות. לגבי עסקים זה אופרה אחרת, בדיוק כמו תאגידים. כאשר אני מפיק דו"ח, לפעמים חלק מהדו"ח זה אנליזה שאנחנו עושים בחברה כדי להגיע להחלטה בדבר דירוג אשראי, לא תמיד אני נותן לו את מקורות המידע שלי.

היו"ר אברהם פורז :

לגבי חברה, אתה לא מוציא לה שם רע. פה אתה נכנס לו לנשמה. הוא אדם פרטי בסופו של דבר. אתה צריך לדעתי לאפשר לו לעיין בדו"ח של עצמו. זה לא אומר שאסור לך לפרסם אותו.

עו"ד דן קרני :

אבל פה נוצרת בעיה אדונית, מכיוון שלגבי אנשים פרטיים אנחנו מחייבים מוסדות למסור מידע. לגבי עסקים, אנחנו אומרים שהם כמו חברות בצד העסקי, אז אנחנו לא מחייבים לשאת מידע. מצד שני, הוא צריך לאסוף את זה והוא אוסף את זה ממקורות כמו למשל אנליזה, כפי שהוא אמר, ואז אנחנו מצד אחד נותנים לעסק את ההגנה, ומצד שני, לא מחייבים למסור עליו מידע, ופה נוצרת איזושהי בעיה. לכן אם אנחנו הולכים לשיטתך, אדונית, אנחנו צריכים לעשות זאת לכל הדרך. הצד העסקי זה עסק.

היו"ר אברהם פורז :

אדם יכול להשתמש בחשבון בנק גם לצורך העסקי וגם לצורך פרטי. נניח שאתה יכול לדעת לטובת מי הצ'קים של רשימת הצ'קים שגילית. תבדוק כל מיני דברים פרטיים, גופים, אני לא יודע. זה לא אותו דבר.

דן אבנן :

כאשר אנחנו מדברים על אנשים פרטיים הם יבואו לזה שמסר לי את המידע והם ישאלו אותו מה מסרת? והוא יענה שהוא חייב למסור לפי החוק, והמידע הזה הוא נכון. אבל כאשר אנחנו מדברים על עסקים, הוא יבוא לאותו גורם שמסר את המידע ויגיד לו: למה מסרת מידע עליי? אל תמסור מידע. זה חושף אותנו.

היו"ר אברהם פורז :

הדבר היחיד שבא בחשבון שלגבי החלק העסקי לא נאפשר עיון ולא כלום. נתייחס לזה כמו אל תאגיד ואם יש הוצאת שם רע שהוא יתבע.

עו"ד טנה שפניץ :

אולי אפשר שתעשו שתי קטגוריות. חלק תמסרו וחלק לא תמסרו.

עו"ד דלית דרור :

עדיף ללכת לדרך הזו ולא לשלול בגלל הבעיה הזו את כל זכות העיון. אפשר לפצל את המקורות. עדיף שזה יהיה בעיה של העסק מאשר של האדם הפרטי, כי לאדם הפרטי יש פרטיות.

עו"ד אלן זיסבלט :

לא. מה הוא יגיד לך? לקחתי מאלה ומאלה שאני לא יכול לגלות לך. איך אפשר?

היו"ר אברהם פורז :

אי אפשר.

עו"ד אלן זיסבלט :

בעצם אנחנו לא עוזרים ללקוח לדעת בסופו של דבר איך בנוי הדו"ח. אי אפשר להפריד בין המקורות.

עו"ד טנה שפניץ:

אבל לפחות המקורות שאפשר, הוא יכול לתת.

היו"ר אברהם פורז:

הגברת שפניץ, אנחנו אמרנו שלגבי אנשים פרטיים רוצים לבדוק שאנשים רציניים עושים את זה ושהאינפורמציה לא תגלוש מהפרטי לעסקי. זו המטרה ואין בילתה. נעזוב את הסיפור האחר.

עו"ד טנה שפניץ:

אבל איך הוא יודע שזה לא גולש, אם אנחנו רוצים שגם הלקוח יוכל לבדוק שזה לא גולש?

היו"ר אברהם פורז:

אם הרשם בא לבדוק שלא יחדרו דברים פרטיים זה סיפור אחר, אבל כל העניין עם המקורות הוא עניין העסקי והכלכלי ומשאירים את זה לתביעת לשון הרע.

עו"ד דלית דרור:

אבל חשוב שגם הלקוח יוכל לפקח ולא רק הרשם, כי הרשם בכל כוח האדם שניתן לו, לא יעמוד במשימות כמו שצריך.

היו"ר אברהם פורז:

בסדר, הלקוח יפקח בדיעבד. אנחנו צריכים להיות מעשיים. הסעיף צריך להיות לגבי העוסק, אין לו זכות לעיין ולא שום דבר. אם הסתבר שהוציאו עליו לשון הרע, אז הוא יתבע בבוא העת. מה שכן, הרשם צריך לבדוק מעת לעת שלא תהיה גלישה של אינפורמציה פרטית. בחיים הוא יכול לקיים דיאלוג עם החברה והכל טוב ויפה, אני לא רוצה לעשות את זה סטטוטורית. מבחינה סטטוטורית, אם הוציאו עליו לשון הרע תהיה לו תביעת לשון הרע.

עו"ד דלית דרור:

אם אתה לא קובע את זה סטטוטורית אז מה שייקבע זה יחסי הכוחות הכלכליים בין מי שיש לו עסק קטן לבין החברות הגדולות.

היו"ר אברהם פורז:

למה? הרי אין תלות. אם חברה כזו פרסמה עליי מידע לא נכון, זה גם נזק עסקי ואני אגיש תביעת לשון הרע נגדו. האינפורמציה חלקה גלויה וחלקה לא גלויה ואי אפשר לעשות שני מאגרים.

עו"ד ליהי פלדמן:

סעיף 29, זכות העיון עצמה היא מאוד רחבה והיא כוללת את כל המקורות, מידע גלוי, מידע חסוי. זו באמת זכות רחבה לבית העסק. סעיף 32 אומר שאם קיבלת דו"ח אשראי ואתה רואה שבדו"ח עצמו במידע שלך שכבר פורסם, יש בו טעות שאתה חולק עליה, בואו ניתן בנקודה הזו זכות לבדוק, לברר ולערער.

היו"ר אברהם פורז :

דו"ח אשראי זה בסדר. זה ללא ספק. מאחר ונדמה לי שהבנתי את העניין המצב הוא כך. לגבי זכות העיון היא לא קיימת לגבי עוסקים, נקודה. אם הסתבר שהם עשו משה לא טוב, תהיה תביעת לשון הרע.

עו"ד דלית דרור :

אני חושבת שזו עמדה שאנחנו צריכים לשקול אם להסתייג. בגלל הקושי להפריד בין מקורות מידע כך שיהיה חלק גלוי וחלק חסוי, בגלל זה לא לאפשר לאנשים לעיין?

היו"ר אברהם פורז :

הגברת דרור, תתייעצו בינכם ותראו שאני צודק. אי אפשר לעשות קלסיפיקציה של המקורות לגבי כל אדם ולגבי כל תאגיד, זה לא מעשי. הוא צריך להפריד בין המידע הפרטי לעסקי בחשבון הבנק הפרטי. עכשיו את אומרת גם שהוא יפריד גם בין סוגי המידע, המידע הגלוי והחסוי. זה לא מעשי. במקרה של הפרה, יש בית משפט.

עו"ד דלית דרור :

אני רוצה להקשות ולומר שיש גם זכות עיון בחוק הגנת הפרטיות לאדם הפרטי, להבדיל מחברה.

היו"ר אברהם פורז :

אני לא פוגע בחוק הגנת הפרטיות, אבל אין לו זכות לעיין במסמכים, זה הכל.

עו"ד דלית דרור :

אתה כן פוגע. כל החוק הוא פגיעה מסוימת בחוק הגנת הפרטיות. למה לשלול זכות שהיום היא קיימת?

היו"ר אברהם פורז :

הדבר היחיד שאני שולל ממנו זה את הזכות לעיין מיוזמתו ולתבוע דו"ח על עצמו בפעילות שלו כעוסק.

עו"ד דלית דרור :

יש פערי מידע.

היו"ר אברהם פורז :

חייבים בחיים למצוא את האיזון.

עו"ד דלית דרור :

החיים לא ימצאו את האיזון.

היו"ר אברהם פורז :

אי אפשר לחייב אותם לעשות קלאסיפיקציה.

דן אבנון :

אנחנו הרי חיים עם זה גם לגבי עסקים מאוד קטנים היום. אם עסק קטן היום נפגע, הוא יודע בדיוק לפנות אלינו והוא יודע בדיוק מאיפה זה מגיע ואיזה עסקה כן או לא הייתה לו. זה זורם היום עם עסקים קטנים, לא צריך להיות שום הבדל.

היו"ר אברהם פורז :

רבתיי, צריך לנסח מחדש את הסעיפים בסעיף 32. (א) לקוח הסבור כי מידע לגבי הנמצא במאגר המידע של בעל רישיון" כמובן לפי מסירת נתוני אשראי, לא לגבי עוסק. זה לא חל לגבי עוסק. זה צריך להיות מנוסח שאם כבר קיבל דו"ח, הוא רשאי לבקש לתקן אותו.
אתי בנדלר :

אבל יש לו את זכות העיון.

עו"ד ליהי פלדמן :

זה שני דברים שונים. היה צריך לנסח שני סעיפים שונים. לגבי יחיד, הוא יכול על סמך מידע שיהיה לו. לגבי עוסק, רק על סמך מה שהוא קיבל בדו"ח אשראי.

היו"ר אברהם פורז :

נכון, אין לו זכות עיון. אני מציע שתעברו על הסעיף שוב ותראו אם הוא מתאים לעיקרון שקבענו.

עו"ד טנה שפניץ :

סעיף 32 לגבי פרטים הוא מעיין במאגר, ולגבי עוסקים רק על פי הדו"ח הוא יכול לפנות ולבקש תיקונים. העוסק, מה שכל אדם רשאי לקבל עליו, בוודאי שהוא רשאי לקבל על עצמו. הוא פותח את הדו"ח ורואה שיש דברים לא נכונים, אז הוא רשאי לפנות אליכם ולבקש שתתקנו, שתבררו.

היו"ר אברהם פורז :

גבירותיי, תעברו על זה ותביאו את זה לישיבה הבאה.

לאה ורון :

כל פרק ה' נשאר?

היו"ר אברהם פורז :

סעיף 32 לא מאושר בניסוחו. מה שאישרנו, אישרנו. סעיף 33 מאושר.

פרק ד': אחריות ותרופות. (קורא את סעיף 22(א)(ב)(ג)(ד)(ה)(ו))

רבתיי, למען הפרוטוקול והפרוצדורה, מרגע זה ואילך כל הסעיפים הם לדיון ולא להצבעה. המליאה התחילה ואני לא רציתי להתחיל לחפש אישורים. כל ההצבעות באופן פורמלי יהיו בישיבה הבאה.

אתי בנדלר :

אני חושבת שזה טעון בדיקה, כי לדבריו זה חל גם על מי שיש לו רישיון לשירות על עוסקים. זה צריך להיות רק לגבי שירות נתוני אשראי. סעיף קטן (ד) בפירוש לא יכול לחול לגבי מידע על עוסקים.

עו"ד טנה שפניץ :

במה זה שונה?

אתי בנדלר :

אם הוא מסר בתום לב מידע אסור, אני לא יודעת.

עו"ד טנה שפניץ :

ככה זה הכלל.

היו"ר אברהם פורז :

בכל דבר זה תום לב.

אתי בנדלר :

אני לא יודעת. אדוני היושב ראש, זה טעון בדיקה. הספקות שלי זה שרצינו לתת לגנות לבעל רישיון לשירות נתוני אשראי. אנחנו לא דנו האם אנחנו רוצים לתת הגנות לבעל רישיון למתן מידע על עוסקים.

היו"ר אברהם פורז :

לא, אין לו שום הגנה.

אתי בנדלר :

גם למקור המידע, שמקור המידע לא יתחיל למסור מידע אסור.

היו"ר אברהם פורז :

לגבי עוסקים אנחנו לא משנים את הדין הקיים בכח זה.

עו"ד ליהי פלדמן :

אין מידע אסור. אין לו הגבלות אחרות. הוא צריך שהמידע יהיה נכון ובתום לב.

אתי בנדלר :

אז את לא צריכה שום דבר להחיל עליו לפי חוק איסור לשון הרע. מה שמותר לפי חוק איסור לשון הרע יהיה מותר.

היו"ר אברהם פורז :

לא, רק רגע. אני רוצה לשאול אתכם שאלה כי אני לא מספיק מכיר את חוק הגנת הפרטיות. במצב של היום, חברה לא רוצה לפרסם אבל היא פונה ל"משביר" ואומרת לו: אתה קשור לפלוני שהוא ספק שלך. האם הוא מכבד את ההתחייבויות? עצם מסירת האינפורמציה הזו היא פגיעה בחוק הגנת הפרטיות?

עו"ד דלית דרור :

אני הייתי אומרת שתלוי איזה עסק.

היו"ר אברהם פורז :

זו לא השאלה. פנה אליי מישהו והוא אמר לי שהוא רוצה לעשות איתי עסקה. הוא אמר לי שהוא ספק גדול ויש לו מתפרה גדולה ביפו שהיא מנוהלת על שמו הפרטי, והוא מספק סחורה ל"משביר" כל שנה בשווי של שלושה מיליון דולר. נניח ואני מכיר את מנהל "המשביר" ושואל אותו האם באמת פלוני מספק לו סחורה ובאיזה סכום? האם מותר לו למסור לי את המידע הזה או שזה פגיעה בחוק הגנת הפרטיות?

עו"ד דלית דרור :

לדעתי מותר לו. אין על זה תשובות ברורות, אין על זה פסיקה ואין הגדרה בחוק מה זה פרטיות. לכן המבחנים המקובלים שאנחנו מיישמים בחוות דעת פנימיות שלנו במשרד המשפטים הם מבחנים של Reasonable Expectation of Privacy שקיימים בארצות הברית. בסיטואציה שאתה מתאר, בהתנהלות שהיא כל כולה עסקית אין Reasonable Expectation of Privacy.

היו"ר אברהם פורז :

ולמרות הכל ושזה לא עניין לפרשנות, צריך להכניס כאן סעיף שכאשר מישו מוסר מידע על פעילותו העסקית של עוסק, אין בזה הפרת חוק הגנת הפרטיות. כדי שלא יהיה מצב שהוא מצד אחד אוסף מידע, ומי שמוסר לו עובר עבירה. צריך לעשות איזשהי סימטריה.

אתי בנדלר :

נכון, אבל מצד שני אני לא יכולה לפטור אותנו מאחריות לפי חוק איסור לשון הרע. זה ברור שצריך להבהיר שבנושא הזה זה גובר על חוק הגנת הפרטיות. זה כל הרעיון ונקודת המוצא של הצעת החוק. אבל לא לתת לו כל דבר.

היו"ר אברהם פורז :

לא, חוק לשון הרע ממילא ימשיך לחול כל הזמן.

עו"ד ליהי פלדמן :

לא, בחוק לשון הרע תום לב היא רק הגנה במשפט ובתנאים מסוימים. היא קצת יותר מצומצמת. פה הרחבנו קצת את השינוי. אנחנו אומרים כי הוא לא ישא באחריות בכלל. זה עניין של מדיניות, האם אנחנו רוצים לעודד את המסירה או לא.

היו"ר אברהם פורז :

אנחנו מדברים על מסירת מידע על עוסק בפעילותו העסקית. אין חובה על אדם למסור מידע כזה. השאלה היא האם צריך להרחיב את ההגנה על מי שמוסר את המידע מעבר להגנות שיש בחוק הגנת פרטיות.

עו"ד מיקי טמיר :

צריך לא למחוק את הסעיף הזה לגמרי.

עו"ד ליהי פלדמן :

ברור שלגבי יחידים יש הגנה רחבה.

היו"ר אברהם פורז :

האם אנחנו צריכים לשנות את הדין המהותי פה? אין מה לשנות. אני חושב שהדין הכללי לגבי הוצאת לשון הרע צריך לחול פה ללא שינוי, לא הגנות, לא הקלות ולא שום דבר.

אתי בנדלר :

אני חושבת שכל סעיף 22 יחול רק על נתוני אשראי.

היו"ר אברהם פורז :

נכון, כל היתר אנחנו משאירים בדין הקיים.

עו"ד דלית דרור:

ואז מי שמתעסק בעוסקים צריך להיזהר והוא צריך להפריד בין הפעילויות שלו.

היו"ר אברהם פורז:

נכון. אבל לעומת זאת, הרשם יכול לבוא פעם כביקורת ולבקש ממנו להראות את מאגר הנתונים על עשרים אנשים באופן אקראי, ופתאום הוא מגלה שהוא אוסף שם נתונים על מחלה, או על דברים שהם בכלל לא שייכים להתנהלות העסקית. קודם כל הוא יאמר לו שזו עבירה והוא צריך למחוק את המידע. אם הוא נתפס עוד פעם עושה זאת, אז הוא יקרע לו את הצורה. תעברו על הסעיפים ותנסחו את זה בהתאם.

אתי בנדלר:

סעיף 23 הוא אותו סיפור, גם כן רק על נתוני אשראי.

היו"ר אברהם פורז:

נכון, רק לענייני נתוני אשראי.

(קורא את סעיף 34). בעוולה ובנזיקין זה אותו דבר לנתוני אשראי.

עו"ד טנה שפניץ:

מי שמתרשל ולא משנה על מי הוא מבצע, הוא זה שצריך להיות האחראי.

היו"ר אברהם פורז:

עיצום כספי ועונשין – פרק ה'. (קורא את סעיף 35(א)). עשינו את זה ואני לא צריך לעבור על זה שוב.

עו"ד דלית דרור:

אני רוצה לחזור לסעיף 22. סעיף (ג) אני מבינה למה יחול רק על שירות נתוני אשראי, אבל למה סעיף (ד)? אותם עסקים שיאספו על עוסקים יסתבכו עם חוק איסור לשון הרע אם לא נגן עליהם.

עו"ד טנה שפניץ:

צריך לדעת שמסירת מידע כזו היא לא עבירה על לשון הרע, זה שאמרתי עליו דבר רע מלכתחילה.

אתי בנדלר:

אולי צריך לעשות שיעורי בית, ולומר שיש בזה עניין לציבור.

היו"ר אברהם פורז:

לא, אל תלכי על זה.

אתי בנדלר:

למה לא? אנחנו נכתוב במפורש שלעניין חוק איסור לשון הרע יראו במסירת מידע אם הוא נכון.

היו"ר אברהם פורז :

נעזוב כרגע את חוק הגנת הפרטיות בצד. נניח שחברת דן אנד ברדסטריט פנתה בבקשה לקבל מידע על מישהו ומקור המידע מסר מידע מהימין על החברה הזו ודן אנד ברדסטריט רשמה את זה. נניח שהמידע מוטעה, האם יש לו הגנה לפי חוק איסור לשון הרע? אין לו הגנה, אז למה אתם רוצים לתת פה הגנה?

אתי בנדלר :

אני לא רוצה שתינתן הגנה והם רוצים שכן תינתן הגנה ואני חושבת שזה לא מוצדק.

עו"ד ליהי פלדמן :

אם הוא מוסר בתום לב, כדאי שתהיה לו הגנה ברורה.

היו"ר אברהם פורז :

אבל גם לפי חוק איסור לשון הרע אם הוא מוסר בתום לב.

עו"ד ליהי פלדמן :

לא היה לו. הוא לא נכנס, כי שם תום לב זה רק הגנה ורק בסייגים מסוימים.

היו"ר אברהם פורז :

בחוק איסור לשון הרע, אם אני מוסר מידע בתום לב שהוא מוטעה, אין לי הגנה?

עו"ד ליהי פלדמן :

יש לך הגנה.

היו"ר אברהם פורז :

איזו הגנה?

עו"ד דלית דרור :

אם זה נעשה משום הגנה על עניין אישי כשר של הפוגע, אם זה נעשה בניסיון שיש בהן חובה חוקית, מוסרית או חברתית. אתה יכול להרחיב כאן ללא גבול.

עו"ד ליהי פלדמן :

זה בתום לב.

היו"ר אברהם פורז :

קודם כל, אם זה אמת הכל מותר. לשון הרע זה כשזה לא אמת. אחר כך השאלה אם זה נעשה בתום לב או לא. בואו ננתח את הסעיף הזה. מקור מידע שמסר מידע לבעל הרישיון שהוא מידע נכון, אז קודם כל בוודאי שאם הוא זה מידע נכון הוא לא ישא באחריות לשון הרע. לשון הרע זה כשהמידע הוא לא נכון. זה קצת אבסורד לכתוב את זה, לא? עכשיו השאלה היא אם הוא מוסר בתום לב מידע שגוי, ואיך בודקים את שאלת תום הלב, ומה זה האינטרס הציבורי? לכאורה יש אינטרס ציבורי להתגונן מפני נוכלים, אז מסירת המידע כחלק ממערך הגנה מפני נוכלים הוא אינטרס ציבורי. אבל השאלה האם זה נופל במסגרת האינטרס הציבורי שבחוק לשון הרע, או שזה לא כלול?

דן אבנון :

בית המשפט קבע שתום הלב בחוק איסור לשון הרע הוא גם אובייקטיבי וגם סובייקטיבי. בית משפט מחיל על זה מבחנים כפולים. הוא גם בודק איך אדם סביר היה נוהג, וגם בודק את תום הלב בפועל שהיה לאותו אדם שמסר. הפסיקה שיש כאן תעזור לנו להתמודד עם זה כשיגיע היום.

היו"ר אברהם פורז :

עד איפה הולך תום הלב? נניח למשל, תום לב בפזיזות. נניח שאני לא עשיתי שום בדיקה וזלזלתי בזה.

עו"ד טנה שפניץ :

ברשלנות, לא בפזיזות. אתה יכול להיות רשלן בתום לב. אתה לא יכול להיות פזיז בתום לב.

היו"ר אברהם פורז :

אולי צריך לתקן תיקון עקיף את חוק איסור לשון הרע?

עו"ד טנה שפניץ :

לא. חבר הכנסת פורז, אתה צריך להחליט אם אתה לא נותן עילה או שאתה רק נותן הגנה? יש הבדל גדול, מי שמוסר ואחר כך הוא יודע שאולי יש לו הגנה, או שהוא יודע שאין עילה נגדו. אתה צריך להחליט מבחינת מדיניות האם אתה רוצה לעודד מקורות מידע למסור אז עכשיו צריך ללכת לקראתם.

היו"ר אברהם פורז :

מה ההבדל אם יש איסור ויש לי הגנה או מלכתחילה?

עו"ד טנה שפניץ :

ההבדל הוא גדול מאוד. מישהו יכול להגיש נגדך ולמשוך זמן, ולשכור עורך דין, ולהגיד שהוא הגיש עילה וכו', וכו'.

היו"ר אברהם פורז :

קודם כל זה ברור שהמידע הוא שגוי ולא נכון. מזה זה מתחיל. וגם הטענה: אמת דיברתי, גם היא מתעוררת במשפט. אחרי שמסתבר שזה אמת בא קו ההגנה השני שאומר שלמרות שזה לא אמת, א' האמנתי בתום לב, וב' היה אינטרס ציבורי לעשות את זה. השאלה היא עד לאן הולכת שאלת תום הלב.

עו"ד דלית דרור :

אתה רוצה להגיד פה שזה יהיה עניין ציבורי. מסירה על עוסקים לפי חוק זה יהווה עניין ציבורי.

היו"ר אברהם פורז :

נכון.

עו"ד טנה שפניץ :

מי שמוסר בתום לב צריך לדעת שאי אפשר להגיש נגדו משפט, אם רוצים לעודד אותו.

היו"ר אברהם פורז :

הגברת שפניץ, אני לא רוצה תום לב מופקר. תום לב יכול להיות שנודע לי מפי השמועה ואני מאמין לשמועה. לא עשיתי אף בדיקה, ובתום לב עשיתי נזק עצום. זה חייב להיות יותר מזה. תום לב בחוסר אחריות הוא לא תום לב, בעיניי. אני לא יודע אם הפסיקה בחוק לשון הרע אומרת זה. אולי גם שם זה כך.

עו"ד דלית דרור :

אנחנו אומרים שאת סעיף 22(א) כולו אנחנו מחילים רק על שירות נתוני אשראי, ובמקום סעיף (ד) אנחנו אומרים שזה יהווה עניין ציבורי, מסירה לשירות עוסק יהווה עניין ציבור.

היו"ר אברהם פורז :

תמצאו לי נוסח שזה יהיה ברור שמישהו שקלט משהו מהאוויר מפי השמועה, הוא לא יכול להגיד: האמנתי לו והלכתי הלאה, אלא יש איזה חובה מינימלית של איזשהי אחריות לדבר הזה. כי יש אינטרס ציבורי לגלות אינפורמציה על נוכלים כדי להגן על החברה מפניהם, לא? זו מטרת כל החוק הזה. הייתי נותן הגנה, אלא שאני אומר שההגנה היא בעירבון מוגבל. אני רוצה לעודד, אבל אני לא רוצה שההסתמכות תהיה על מידע מהאוויר. אולי אפשר להגיד שאם לא בדקו מספיק אז זה לא בתום לב. אני רוצה לדעת מה פירוש המילה תום לב, אני לא מכיר את הפסיקה. אני רוצה לדעת האם כשאומרים תום לב, פירושו האמנתי, או בהעדר בדיקה מינימלית של העובדות אז אין תום לב?

עו"ד אלן זיסבלט :

אני לא מכיר את הפסיקה.

היו"ר אברהם פורז :

אז תבדקו.

עו"ד טנה שפניץ :

אני אומרת לך, אתה יכול רשלין ותם לב, אתה לא יכול להיות פזיז ותם לב.

היו"ר אברהם פורז :

אני מבקש מכם לבדוק מה הפירוש המילים: בתום לב. למה מתכוונים כשאומרים תום לב? אם מתכוונים במובן הזה שזה לא מספיק שהאמנת אלא היית חייב לעשות איזה בדיקה מינימלית לפני שאתה מפיץ את השמועה אז אני - - -

עו"ד טנה שפניץ :

בדקנו, אין על הדברים האלה.

היו"ר אברהם פורז :

תבדקו, אם אין אנחנו נצטרך להחליט.

רבותיי, מאחר ויש לי פגישה נוספת אנחנו בשלב זה נעצור.

עו"ד טנה שפניץ :

בואו נגמור את זה.

היו"ר אברהם פורז :

אני לא יכול, גם כך חרגתי חצי שעה, ויש לי פגישה נוספת עם אנשים. אני מקווה שבתחילת הישיבה הבאה תתקבל הכרעה בנושא הקרדינלי, ואחר כך נעבור על יתר הסעיפים. שבו על הסעיפים, הישיבה הבאה היא ביום שלישי בשעה 9:00. אני מודה לכם בשלב זה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:30.